

2022

HÅLLBARHETSREDOVISNING



VAKIN

**Tillsammans bygger vi
det hållbara samhället.**

2022

HÅLLBARHETSREDOVISNING

Redovisningen omfattar Umeva-koncernen: Umeå Vatten och Avfall AB (Umeva) samt Vatten- och Avfallskompetens i Norr AB (Vakin) enligt kraven i årsredovisningslagen. I rapporten lyfter vi även exempel som berör hela Vakin.

Hållbarhetsredovisningen är inspirerad av GRI Standards. GRI (Global Reporting Initiative) är riktlinjer för hållbarhetsredovisningar och används för att visa hur verksamheter presterar under året inom ekonomiska, miljömässiga och sociala aspekter.

Kontakt

kundservice@vakin.se

090–16 19 00

vakin.se

Kontaktperson: Anna-Lena Fomin, kund- och kommunikationschef

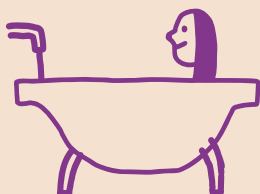
Produktion: Vakins kommunikationsenhet



Innehåll

Det här är Vakin	4
Året i korthet	5
Vd har ordet	6
Uppdrag och finansiering	8
Omvärld	10
Vakins värdecykel	12
Vakins syn på hållbarhet	14
Mål 1: Hög leveranssäkerhet	20
Mål 2: Hållbar och effektiv hantering av resurser	26
Mål 3: Aktiv roll i samhällsplaneringen och samverkan över gränser	34
Mål 4: Kompetenta och kundorienterade medarbetare	40
Bilaga: Nyckeltal och GRI-index	48

Vision: Tillsammans bygger vi det hållbara samhället



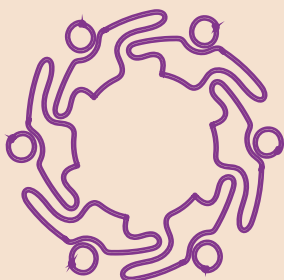
Vatten och avlopp

På uppdrag av Umeå, Nordmaling och Vindelns kommuner, förser Vakin invånarna med dricksvatten och renar avloppsvattnet. Vi underhåller och förnyar ledningsnäten samt avleder dagvatten från gator och fastigheter.



Avfall och återvinning

Vakin ser till att kundernas sopor hämtas och att invånarna kan lämna grovavfall på återvinningscentralen (ÅVC). Avfallet som samlats in lämnar vi vidare till återbruk, återvinning, förbränning och i sista hand deponering. Det är också vi som samlar in slam från enskilda avlopp.



Kompetens och samverkan

Som en viktig aktör i samhällsplaneringen är vår yttersta uppgift att säkra hållbara vatten- och avfallstjänster i en cirkulär ekonomi. Vi ser det därför som vårt ansvar att samla, stärka och sprida kunskap om långsiktiga lösningar för vatten och avfall.

Viktiga händelser 2022

Geologisk fullträff i Vännäs

För att Umeåregionen ska kunna växa och utvecklas i framtiden, krävs att det finns dricksvatten åt alla. Efter drygt 20 års letande och provborrningar på fyra olika platser, har vi nu hittat en väl lämpad grundvattentäkt i Vännäs kommun. Med grundvatten av hög kvalitet och stor kapacitet, har vattentäkten potential att försörja många människor under lång tid.

Medarbetarundersökning med gott resultat

Vi hade ett mycket högt deltagande i årets undersökning; 86 procent av alla Vakins medarbetare svarade. Resultatet? Vakin ligger på 74,2 poäng på skalan 0–100, vilket är en rejäl höjning och långt över snittet för Sverige (67 poäng). Högst betyg, över 80 poäng, fick arbetsmiljö, samarbete, engagemang och stoltheten över vår samhällsviktiga arbetsplats.



177 medarbetare

Antal anställda, varav 56 kvinnor och 121 män.



148 525 personer

Antal personer i Umeå, Nordmaling och Vindeln som använder våra tjänster.



465,7 Mkr

Total nettoomsättning för Vakin och de tre anläggningsbolagen.

Ny byggbod öppnar

Vi verkar för att minimera avfallsmängderna genom en rad insatser. Under året öppnade vi bland annat vår andra byggbod, denna gång på Gimonäs ÅVC, där besökarna både kan lämna och hämta byggmaterial.

Internationellt samarbete i Nepal

Tillsammans med WaterAid har vi engagerat oss i ett nytt EU-finansierat projekt i Nepal. Fokus ligger på hållbar vatten-, avlopps- och avfallshantering, där vi bidrar med kunskap om både handfast teknik och strategiska moment.



10 170 585 m³

Mängden dricksvatten vi producerat.



13 435 885 m³

Mängden avloppsvatten vi behandlat.



47 811 ton

Mängden avfall vi samlat in från hushåll och vid ÅVC.

Två nya klimatinitiativ

Genom att ansluta oss till gemensamma satsningar, som Umeå kommuns klimatfärdplan och Svenskt Vattens initiativ Klimatneutral VA-bransch 2030, får vi draghjälp i vårt eget arbete för att minska utsläppen.

Kundmätning pekar uppåt

Årets NKI-undersökning (Nöjd Kund Index) visar glädjande att kundnöjdheten ökar i Umeå och Vindeln. I Nordmaling, där mätningen gjordes för första gången, är nöjdheten lägre, vilket visar att det tar tid att bygga förtroende i en ny kommun.

En tydlig riktning mot ett hållbart samhälle

BAKOM DET MÅNGA TAR FÖR GIVET – rent vatten som strömmar ur kranen, ett välfungerande avlopp och en funktionell avfallshantering – ligger både hårt jobb och stora investeringar. Dygnet runt, året om, levererar vi våra samhällsviktiga tjänster. Det är Vakins vardag.

Utan att förlora farten, behöver vi nu navigera på en ny spelplan. Det osäkra världsläget har under året påverkat oss i hög grad, precis som det gjort för alla andra. Stigande energi- och råvarupriser, brist på kemikalier och en ökad hotbild är några av de områden vi hanterat genom exempelvis beredskapsplanering och säkerhetsåtgärder.

Framtidens vattenförsörjning

Under året har vi arbetat intensivt med vårt största projekt någonsin: att säkra en långsiktigt hållbar vattenförsörjning i en växande region. Efter många års sökande, har vi i Vännäs hittat en geologisk fullträff, en grundvattentäkt med potential att försörja många människor med friskt dricksvatten under lång tid.

Utredningarna ska vara klara 2024 för ett eventuellt investeringsbeslut. Dessförinnan påbörjar vi utbyggnaden av Forslunda vattenverk för att utnyttja den nuvarande vattentäktens fulla kapacitet, ett projekt som väntas bli färdigt 2024.

Nya direktiv ger möjligheter

Vårt uppdrag präglas i hög grad av ny lagstiftning och nya direktiv, som kräver att vi snabbt anpassar oss. Samtidigt skapar det möjligheter att utveckla hållbarhetsarbetet. Vi har under 2022 tagit över ansvaret för tidningsinsamling i våra ägarkommuner och förberedelserna pågår för att ta över förpackningsinsamlingen från hushållen 2024, något som gör det lättare att göra rätt för invånarna.

2023 införs EU:s nya dricksvattendirektiv, vilket bland annat innebär ett riskbaserat arbetssätt och ökade krav på kommunikation om vattenkvalitet. Vidare har EU-kommissionen lagt ett förslag om ett nytt avloppsdirektiv. Här påverkas vi av att direktivet inte tar hänsyn till lokala förutsättningar, där exempelvis vårt kalla klimat kräver större och dyrare anläggningar.

Engagerade kunder som vill mer

Under året genomförde vi en kundmätning i Vakins tre ägarkommuner, en mätning som visar att vi är på rätt väg. Den visar också att kunderna är miljömedvetna och vill ha hjälp att göra hållbara val. Visionen ”Tillsammans bygger vi det hållbara samhället” når vi genom gemensamma insatser.

Vad krävs för att lyckas med vårt uppdrag framöver? Det handlar bland annat om att se över arbetsprocesserna, bli ännu mer kostnadsmedvetna, arbeta med långsiktig förvaltning av anläggningarna och att utveckla våra avfallstjänster.

Vi vill också bli bättre på att möta kundernas höga förväntningar på service. Genom exempelvis fler e-tjänster och bättre information om driftstörningar, har vi kunnat tillgodose tidigare önskemål. Nu ska vi även se över öppettider och tillgänglighet på ÄVC.

Gemensam riktning för hållbarhet

Framtiden är knepig att sia om; osäkerheten präglar även 2023. En sak är dock säker: vi står inte ensamma i våra hållbarhetsambitioner. En tydlig riktning för arbetet har börjat ta form både för oss, kommunerna och VA-branschen i sin helhet.

Under året har vi anslutit oss till Umeå kommuns klimatfärdplan och till Svenskt Vattens nationella initiativ Klimatneutral VA-bransch 2030. Båda initiativen ger oss draghjälp i vårt eget arbete, där vi nu arbetar för fullt med att fram en klimatfärdplan med målsättningen att nå klimatneutralitet 2040.

Vår verksamhet är en viktig pusselbit i ett hållbart samhälle. Genom en utstakad kurs för hållbarhetsarbetet, tillsammans med en kompetent och handlingskraftig organisation, tar vi oss an utmaningarna. Det ska bli spännande att få vara en del av Vakins fortsatta resa.



Robert Hansson
Vd Vakin



Uppdrag, ägande och finansiering

Vakin är ett kommunalt bolag som finansieras via taxor. Verksamheten drivs på affärsmässiga grunder, samtidigt som vi inte får göra vinst.

Vakins uppdrag

Vakins uppdrag är att förse invånarna med dricksvatten, rena avloppsvattnet, hantera hushållens avfall och arbeta för en hållbar utveckling. För att lyckas med det behöver vi ha en hög kompetens och samverka med andra.

Ägare

Umeå Vatten och Avfall AB (Umeva) är ett helägt dotterbolag till Umeå Kommunföretag AB (UKF), som i sin tur ägs av Umeå kommun. Umeva äger 90 procent av aktierna i Vatten- och avfallskompetens i norr (Vakin).

Vindelns Vatten och Avfall AB (Vinva) och Nordmalings Vatten och Avfall AB (Nordva) äger resterande fem procent vardera av Vakin och är helägda kommunala bolag till Vindelns respektive Nordmalings kommun.

Styrning

Varje bolag styrs i enlighet med ägardirektiv som beslutas av kommunfullmäktige i respektive ägarkommun och fastställs av bolagsstämmorna.

Kommunfullmäktige utser styrelsen som antagit vår strategiska plan, Affärsplan 2020–2024. Den utgår från ägardirektiven och beskriver vår framtida inriktning, strategi och mål. Vakins operativa verksamhet planeras och följs upp årligen i enlighet med Affärsplanen. Under året har vi gjort ett tillägg till Affärsplanen, utifrån det snabbt föränderliga omvärldsläget.

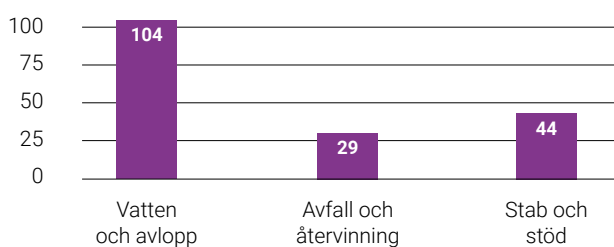


Verksamhet

Umeva är huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Umeå och ansvarar för kommunens verksamhet inom avfall. Umeva äger också anläggningarna; vattenverk, avloppsreningsverk, ledningsnät och ÅVC. På motsvarande sätt äger de andra kommunerna sina anläggningar.

Inom Vakin finns medarbetarna som sköter drift, underhåller och utvecklar anläggningarna. Insamling av hushållsavfall sker på entreprenad, liksom transporter, omhändertagande av slam, gräv- och schaktarbeten, samt behandling av avfall (avfallsförbränning, rötning av matavfall, återvinning och deponering). Anläggningsbolagen i respektive ägarkommun köper driftentreprenad av Vakin.

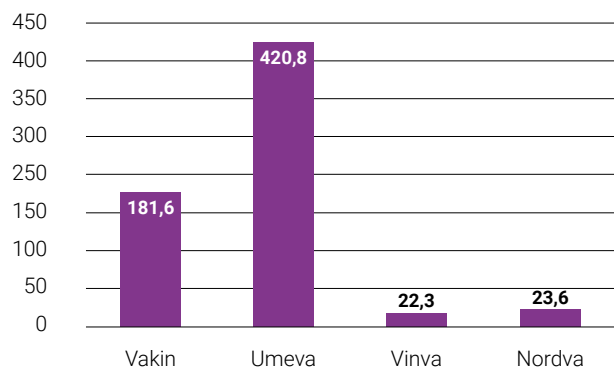
Antal Vakin-medarbetare per avdelning (st)



Finansiering

Verksamheten är inte vinstdrivande. Hanteringen av vatten, avlopp och avfall bekostas helt och hållet av avgifter (taxor). Dessa beslutas av kommunfullmäktige i respektive ägarkommun och bygger på självkostnadsprincipen, vilket betyder att utgifterna som uppkommer för hantering av vatten, avlopp och avfall ska täckas av avgifterna.

Nettoomsättning i respektive bolag (Mkr)



Vakin i en osäker omvärld

Vårt samhällskritiska uppdrag påverkas av en rad faktorer. Det råder exempelvis stor ovisshet kring säkerhetsläge och konjunktur, samtidigt som vi måste vi planera långsiktigt för att hantera klimatförändringar, öka graden av cirkularitet och ta höjd för ett växande Umeå.

Osäker omvärld

Vi lever i en orolig tid, där kriget i Ukraina medför säkerhetsprövningar och störningar i försörjningskedjorna. Exempelvis bedöms hotbilden kopplad till sabotage öka och vi ser en brist på viktiga kemikalier. Höga energipriser och ett osäkert ekonomiskt läge medför ytterligare ovisshet.

Högre kundkrav

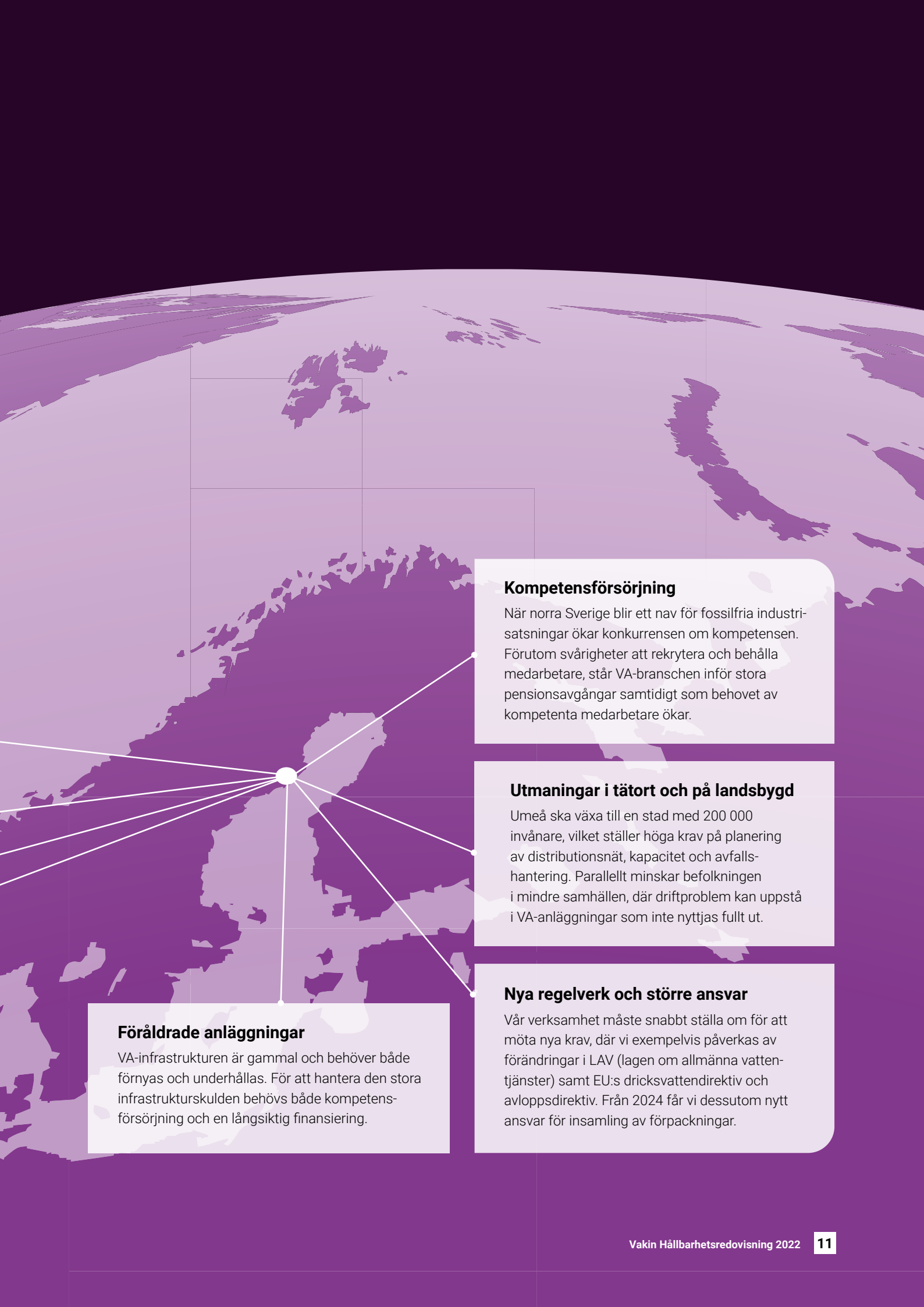
Ökade förväntningar på service och tillgänglighet ställer nya krav på våra rutiner, processer och verktyg. Digitaliseringen går snabbt och öppnar för såväl fler möjligheter som ökad sårbarhet.

Klimatomställning

Vi står inför stora klimatförändringar om vi inte lyckas bromsa den globala uppvärmningen. Vakens utsläpp av växthusgaser måste minska, i linje med Umeås mål om att vara klimatneutrala 2040, samtidigt som vi anpassar verksamheten till fler häftiga regn med risk för översvämningar.

En cirkulär ekonomi

Omställningen till en cirkulär ekonomi är nödvändigt för att reducera klimatutsläppen. Avfallsmängderna måste minska och mer resurser tas omhand, i linje med Sveriges strategi för cirkulär ekonomi.



Kompetensförsörjning

När norra Sverige blir ett nav för fossilfria industri-satsningar ökar konkurrensen om kompetensen. Förutom svårigheter att rekrytera och behålla medarbetare, står VA-branschen inför stora pensionsavgångar samtidigt som behovet av kompetenta medarbetare ökar.

Utmaningar i tätort och på landsbygd

Umeå ska växa till en stad med 200 000 invånare, vilket ställer höga krav på planering av distributionsnät, kapacitet och avfalls-hantering. Parallellt minskar befolkningen i mindre samhällen, där driftproblem kan uppstå i VA-anläggningar som inte nyttjas fullt ut.

Nya regelverk och större ansvar

Vår verksamhet måste snabbt ställa om för att möta nya krav, där vi exempelvis påverkas av förändringar i LAV (lagen om allmänna vatten-tjänster) samt EU:s dricksvattendirektiv och avloppsdirektiv. Från 2024 får vi dessutom nytt ansvar för insamling av förpackningar.

Föråldrade anläggningar

VA-infrastrukturen är gammal och behöver både förnyas och underhållas. För att hantera den stora infrastrukturens skulden behövs både kompetens-försörjning och en långsiktig finansiering.

Våra tjänster i ett cirkulärt kretslopp

Vakin hanterar stora flöden vatten och avfall, vilka är viktiga hörnstenar i ett hållbart samhälle. Vatten och avfall är i allt högre grad resurser som vi arbetar för att använda flera gånger i ett kretslopp.

Hållbar vattenförsörjning

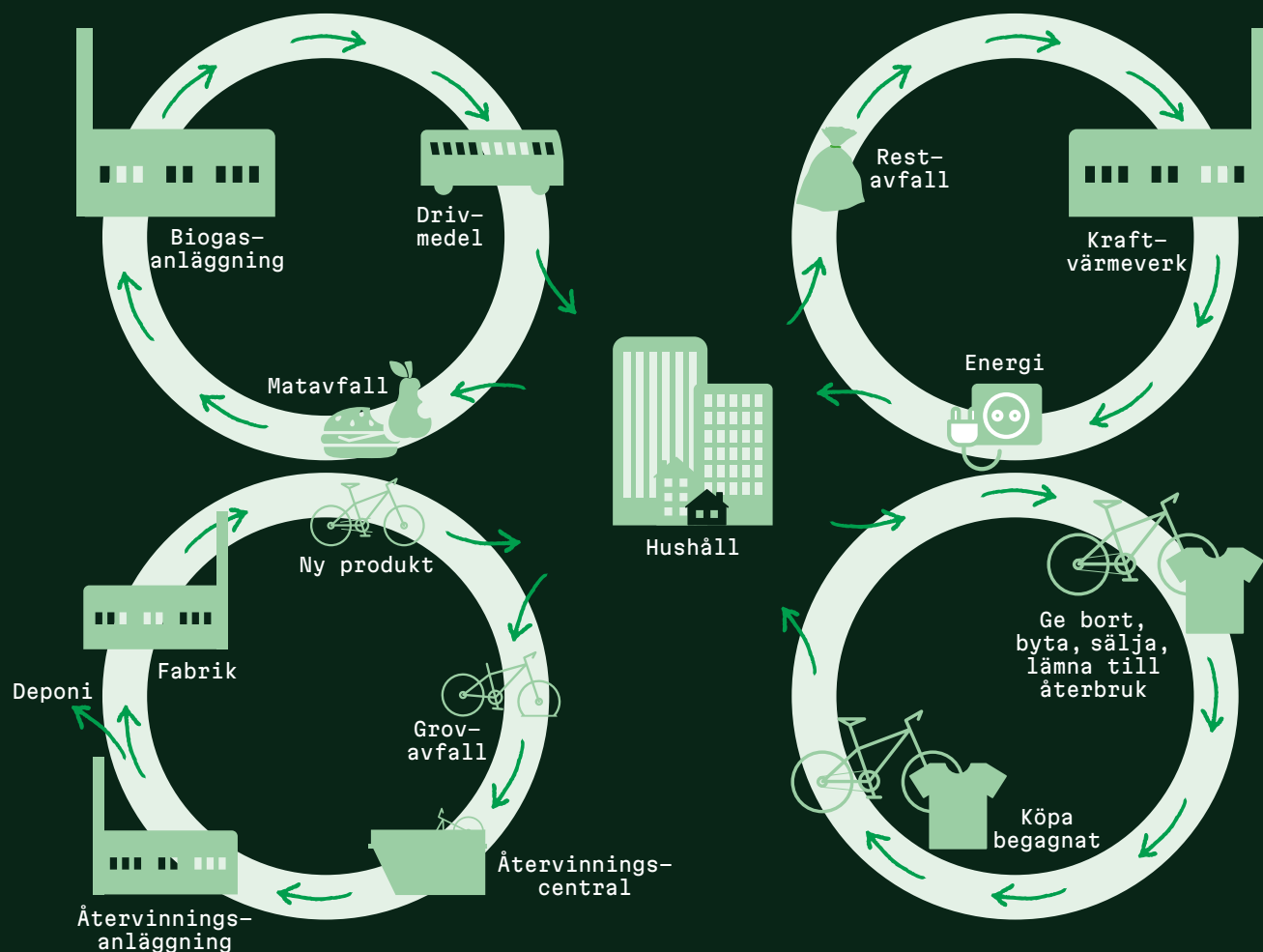
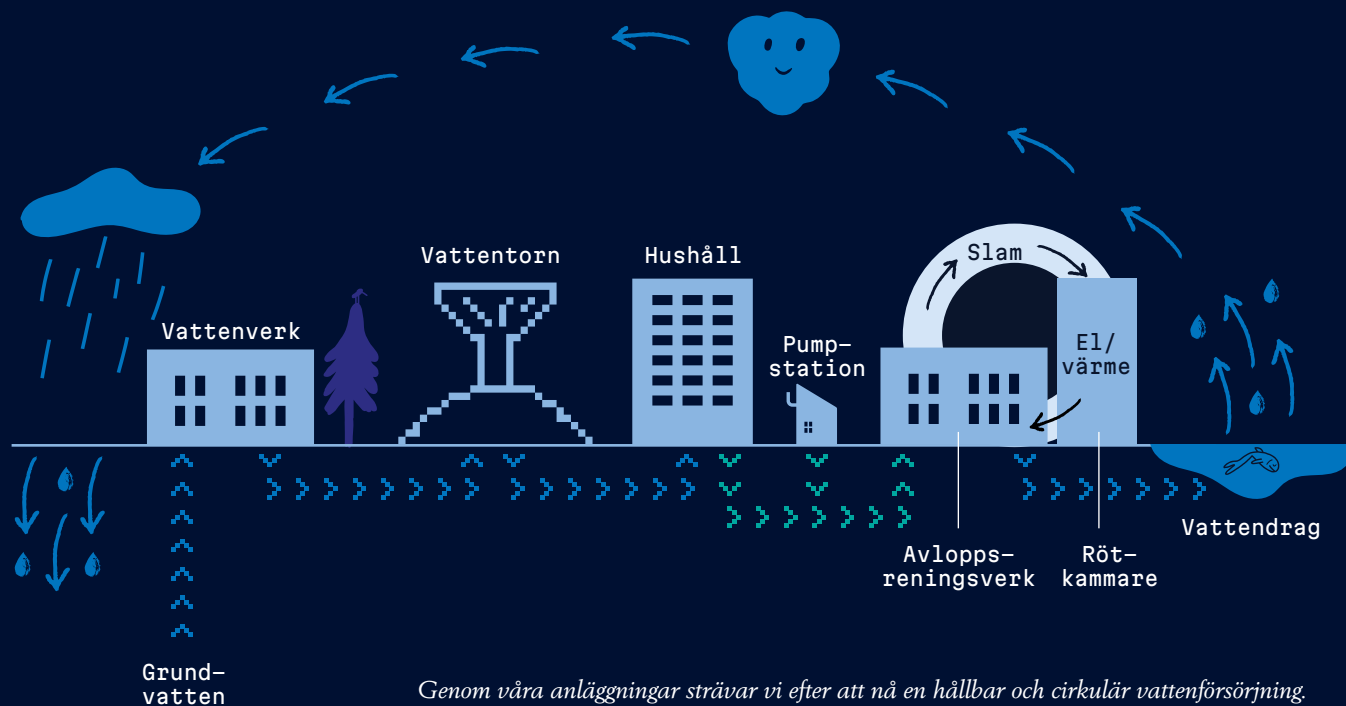
Vakin levererar varje dag dricksvatten till nästan 150 000 kunder. Grundvattnet, som tas upp från marken, är en värdefull resurs som bereds i våra vattenverk och skickas ut som dricksvatten i långa distributionsnät. Det använda vattnet leds via ledningsnätet till våra reningsverk, där vattnet renas i flera steg innan det släpps ut i recipienten som kan vara en sjö, ett vattendrag eller havet.

I en hållbar vattenförsörjning används vattnet resurseffektivt och energi samt näringsämnen i avloppsvattnet tas tillvara. På Öns reningsverk i Umeå tar vi hand om energin i slammet och producerar el och värme som driver våra processer och värmer upp våra lokaler.

Avfall som resurs i giftfria kretslopp

Varje år samlar vi in avfall från över 70 000 hushåll med hjälp av våra entreprenörer. På våra ÅVC:er kan invånarna lämna material som vi tar vidare till återanvändning, återvinning eller förbränning. Det farliga avfallet tas bort ut kretsloppet och hanteras separat.

Omställningen till en cirkulär ekonomi innebär att mindre mängder avfall uppstår och att mer avfall ersätter nya material. Vakin har en viktig roll både när det gäller att utforma smarta insamlingssystem och ta hand om avfallet på bästa sätt.



Hållbarhet från vision till mätbara mål

Vakin arbetar för en långsiktigt hållbar utveckling med avstamp i FN:s globala hållbarhetsmål, Agenda 2030. Hållbarhetsarbetet är en del av såväl strategisk verksamhetsstyrning som dagliga beslut.

Styrning och strategier

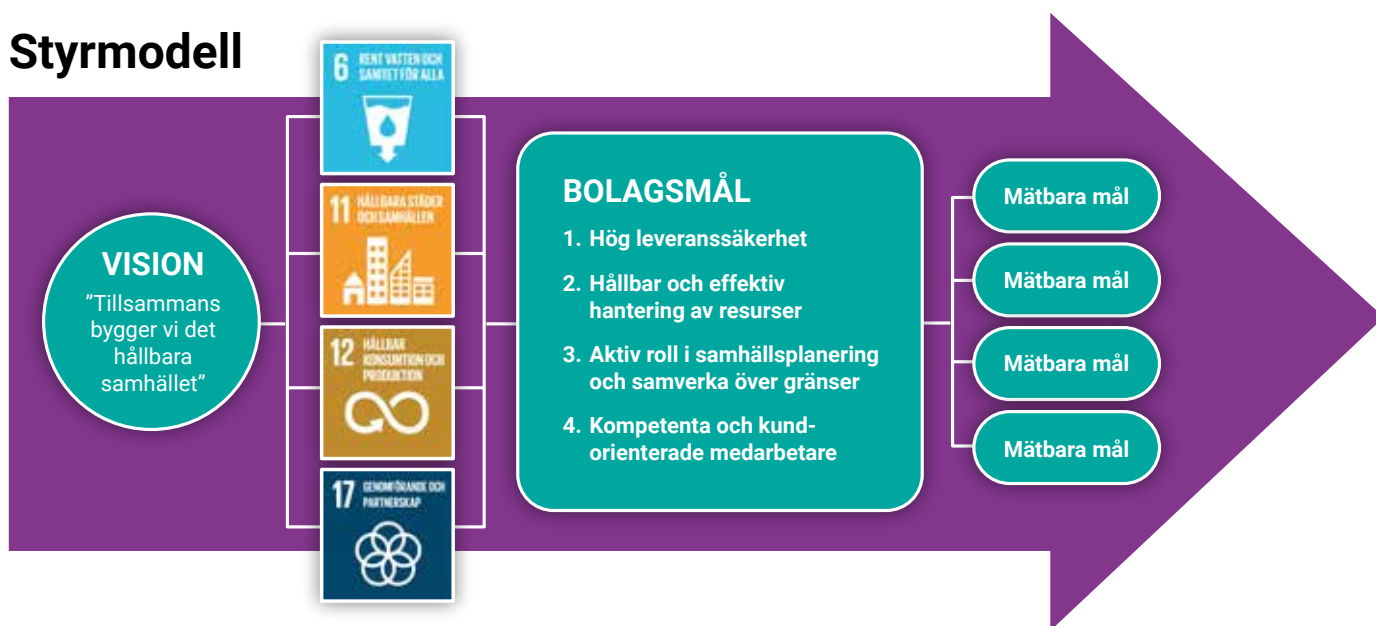
Hållbarhetsarbetet är integrerat med övrig verksamhetsstyrning och sker på ett systematiskt sätt i enlighet med ledningssystem för miljö (ISO 14001), kvalitet (ISO 9001) och arbetsmiljö (ISO 45001).

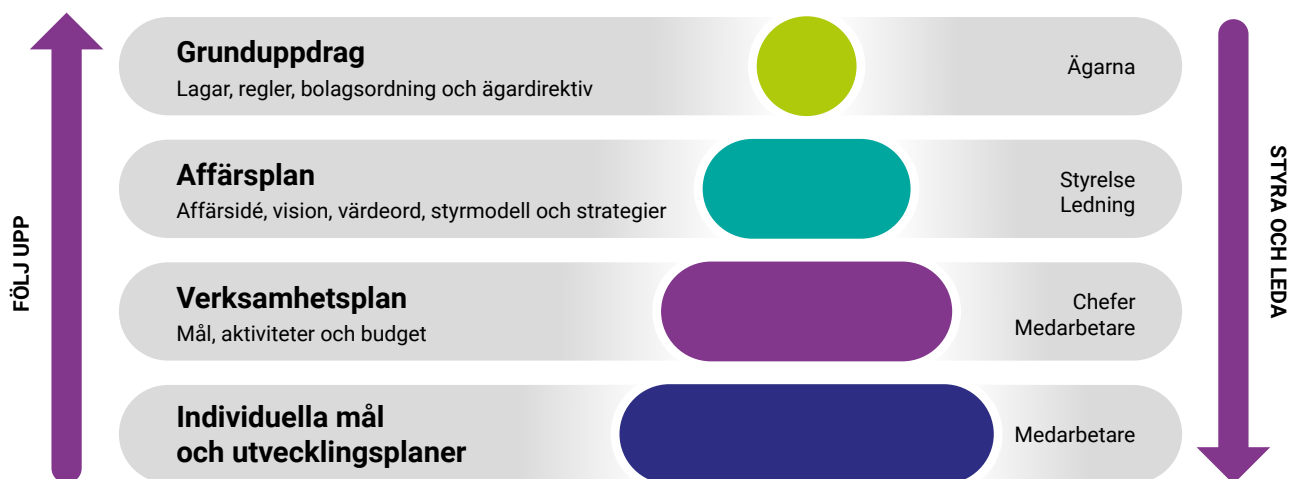
I vår styrmodell löper en röd tråd från vision och fyra prioriterade globala hållbarhetsmål till bolagsövergripande mål, mätbara mål och aktiviteter. Styrmodellen utgår från ägardirektiv, policyer, risker och möjligheter, intressenters krav och förväntningar samt lagar och andra krav. Utifrån styrmodellen tar avdelningarna inom Vakin varje år fram verksamhetsplaner med mål och aktiviteter.

Viktiga policyer som påverkar hållbarhetsarbetet är exempelvis kvalitets-, miljö- och arbetsmiljöpolicy, likabehandlingspolicy, inköbspolicy samt uppförandekod. Samtliga policyer har reviderats under 2022 och fastställts av Vakins styrelse. På vakin.se finns policyer för kvalitet, miljö och arbetsmiljö.

Verksamheten följs upp via bland annat interna och externa revisioner, vd-dialoger, ledningens genomgång för miljö, kvalitet och arbetsmiljö, miljörapporter, hållbarhetsredovisning, arbetsmiljökommitté, arbetsplatsträffar, medarbetarsamtal med mera.

Styrmodell





Vakins styrning utgår från grunduppdraget och genomsyrar organisationen ned till individnivå.

Systematiskt förbättringsarbete och uppföljning

Under 2022 har vi arbetat på bred front för att förbättra och systematisera hållbarhetsarbetet:

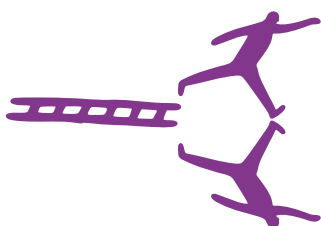
- **Vidareutveckling av ledningssystem.** Vi har designat och utvecklat ett nytt intranät och ledningssystem för miljö, kvalitet och arbetsmiljö utifrån en kartläggning av medarbetarnas behov och förväntningar. Under 2023 kommer det nya ledningssystemet att lanseras.
- **Processkartläggning.** I år har vi gjort en större översyn av våra huvudprocesser. Arbetet har genomförts med stegvisa workshops och resulterat i en ny huvudprocesskarta. Nästa steg är att kartlägga processer inom våra olika verksamhetsområden.
- **Löpande förbättringsarbete.** Vid ledningens genomgång för kvalitet, miljö och arbetsmiljö gör bolagsledningen en mer omfattande verksamhetsanalys, ser över policyer och beslutar om förbättringar. Under året har vi bland annat beslutat om nya rutiner och mål för en bättre avvikelshantering.
- **Extern revision.** I september granskades vi av externa revisorer utifrån kraven i ISO-standarderna. Granskningen visade på ett bättre arbetsmiljö- och klimatarbete. Sammanlagt noterades 19 mindre avvikelser och nio förbättringsmöjligheter, vilka vi arbetat med under hösten.
- **Intern revision.** Vårt interna revisionsarbete har utvecklats positivt under året. Internrevisioner planeras och genomförs på ett nytt och engagerande sätt där förbättringsmöjligheter tas fram tillsammans med medarbetarna.
- **Avvikelser.** Alla medarbetare har tillgång till ett digitalt avvikelse- och rapporteringsverktyg för olyckor, risker och tillbud. Under 2022 rapporterades 75 händelser inom arbetsmiljö (riskobservationer, tillbud, olycksfall), 16 händelser inom miljö och 67 händelser inom kvalitet. Alla avvikelser tas omhand. Därutöver har 36 förbättringsförslag lämnats i systemet.
- **Visselblåsning.** Ett system för visseblåsning har under året implementerats, där medarbetarna kan lämna anonyma tips. Inga ärenden har inkommit.

Efterlevnad av lagar och beslut

Vår verksamhet ska bedrivas i enlighet med lagar och beslut. Enligt miljöbalken har vi flera anläggningar som utgör miljöfarliga verksamheter. För dessa anläggningar följer vi miljöbalkens försiktighetsprincip och kontrollerar dem löpande enligt miljöbalkens krav på egenkontroll.

Under året har vi fortsatt processen med att söka tillstånd för Lidbackens ÅVC. Ansökan omfattar ökad lagring av farligt avfall, utbyggnad av verksamheten, flisning av trä och ris, att avfall ska kunna förberedas för återanvändning och att latrin ska sorteras från latrinkärl på anläggningen. Ansökan lämnas in under 2023.

Under året lämnade vi också in förslag på slutliga villkor avseende tillståndet för Öns reningsverk i Umeå. Den 20 oktober 2022 fastställde Länsstyrelsen Västerbotten de slutliga villkoren för utsläpp av fosfor och biologiskt nedbrytbart material (BOD7). De nya villkoren medför en stegvis skärpning av halterna 2030.



Vårt ansvar inom antikorrupktion

Inom offentlig upphandling har vi ett särskilt ansvar att bekämpa mutor och korrupktion samt att upprätthålla kraven på saklighet och opartiskhet. Vi tar ställning mot alla former av korrupktion och har en uppförandekod som beskriver detta.

De risker som identifierats inom området motverkande av korrupktion är:

- Att mutor tas emot i form av gåvor och representation för att stärka relationer och påverka affärer.
- Att jäv och intressekonflikter förekommer till följd av stort personberoende och personliga relationer.

Riskerna hanteras genom ett proaktivt arbete med utbildning och information samt tydliga riktlinjer och processer för hur vi ska agera. För att höja vår kompetens har vi under året genomfört en utbildning om mutor och jäv. Vi har också infört en visselblåsarfunktion där det finns möjlighet att rapportera om något inte går till på rätt sätt.

Styrning: riktlinjer för representation, uppförandekod och inköspolicy samt övriga riktlinjer och rutiner.



Mänskliga rättigheter

Vakins internationella samarbeten, med utgångspunkt i FN:s globala mål och deklaration om mänskliga rättigheter, är ett bra sätt att lära oss både om dessa frågor och om hur VA och avfallsfrågor hanteras i andra länder. Vårt mål är att alltid ha ett pågående internationellt projekt. Demokrati, hållbarhet och jämlikhet är centrala delar i projekten, som ofta finansieras av ICLD/SIDA (Internationellt centrum för lokal demokrati).

Jämställdhetsarbetet beskrivs i vår likabehandlingspolicy, som i sin tur tar avstamp i FN:s deklaration om mänskliga rättigheter och diskrimineringslagen, och gäller för alla anställda, vikarier och praktikanter. Syftet är att motverka all typ av diskriminering och särbehandling enligt principen om alla människors lika värde.

Vakins likabehandlingsplan, med syftet att förbättra arbetet, utgår bland annat från lönekartläggning, medarbetarundersökning och Jämix (jämställdhetsindex). Tidigare resultat från Jämix visar att Vakin är bland topp tio procent inom jämställdhetsarbete, samtidigt som vi fortsätter arbeta med exempelvis skillnader mellan män och kvinnor när det gäller långtidssjukskrivning, bolagsledning och sysselsättningsgrad.

Risker som identifierats inom området mänskliga rättigheter är:

- Att vår verksamhet köper in produkter eller tjänster som inte produceras eller tillhandahålls med anständiga arbetsvillkor.
- Att vi inte beaktar mänskliga rättigheter i våra internationella samarbeten.

Riskerna i leverantörsled hanteras genom tydliga upphandlingsrutiner och -krav samt avtalsuppföljning (leverantörsrevisioner), kompetenshöjande åtgärder och utveckling av kategoristyrtd inköp.

Styrning: inköspolicy, uppförandekod, likabehandlingspolicy, representationsriktlinjer samt övriga riktlinjer och rutiner.

Intressentanalys och -dialog

Vi tar reda på våra intressenters förväntningar genom löpande dialog. Här redovisar vi de viktigaste intressenternas förväntningar.

INTRESSETER	VIKTIGA FRÅGOR	HUR VI KOMMUNICERAR
Kunder	■ God tillgänglighet ■ Kostnadseffektiva och hållbara tjänster ■ Hälsosamt dricksvatten ■ Hög leveranssäkerhet ■ Bra bemötande	■ Personliga möten ■ Kundträffar ■ Kundservice ■ Kundundersökningar ■ Nyhetsbrev ■ Webb och sociala medier
Medarbetare	■ Hälsa och säkerhet ■ Kompetensutveckling ■ Ledning och styrning ■ Samverkan ■ Friskvård	■ Dagliga möten ■ Arbetsplatsträffar ■ Medarbetarsamtal ■ Intranät ■ Personal- och friskvårdsdagar ■ Fackliga möten och samverkan ■ Medarbetarundersökning
Ägare	■ Kompetens och tjänster från oss som huvudman för VA och renhållning ■ Långsiktigt ansvar med utveckling i enlighet med ägardirektiv	■ Styrelsemöten ■ Årliga strategidagar ■ Vd-träffar ■ Samverkansforum ■ Samverkansprojekt
Leverantörer	■ Kompetenta beställare ■ Tydliga krav ■ Säker arbetsmiljö för alla	■ Avtal ■ Projekt- och byggmöten ■ Leverantörsrevisioner
Myndigheter	■ Egenkontroll ■ Krav i tillstånd och beslut ■ Lagefterlevnad	■ Tillsyn ■ Miljörapporter ■ Samråd
Media	■ Transparenta ■ Tillgängliga, korrekt information	■ Intervjuer ■ Pressmeddelanden

Våra viktigaste hållbarhetsaspekter

Våra fokusområden för hållbarhet är etablerade utifrån valda målområden i Agenda 2030, riskidentifiering och intressentdialogen. Särskild hänsyn är tagen till våra kunders synpunkter inom hållbarhetsområdet.

Miljö

Utsläpp till vatten

Vakins reningsverk är miljöfarliga verksamheter som regleras av miljölagstiftning och myndigheter. Genom en miljöriktig rening av avloppsvatten arbetar vi för att minska utsläpp av näringsämnen och föroreningar till vatten så att dessa tas ut ur kretsloppet.

Resursanvändning

Vatten är en ovärderlig resurs. Tillsammans med andra samhällsaktörer arbetar vi för att skydda vattentäkter och återföra näringsämnen i avloppsslammet till kretsloppen som gödsel. Även de stora avfallsmängderna är ofta en värdefull resurs. Avfallstrappan, eller "avfallshierarkin", reglerar i vilken ordning vi ska hantera avfallet för att minska avfallet och öka resurseffektiviteten.

Klimatpåverkan

Vår verksamhet påverkar klimatet både positivt och negativt. Våra största utsläpp är från VA-driften, bygg- och anläggning samt transporter. Vi tar nu fram en klimataktplan med mål och åtgärder för att bli klimatneutrala 2040.

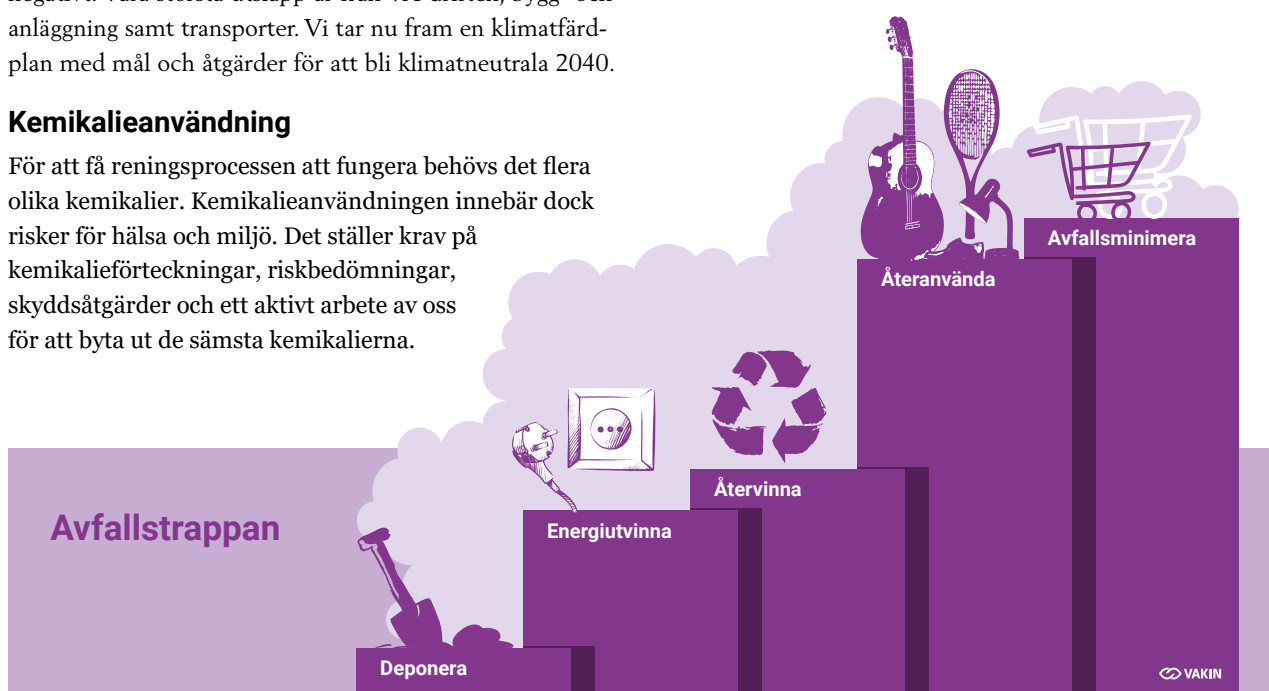
Kemikalieanvändning

För att få reningsprocessen att fungera behövs det flera olika kemikalier. Kemikalieanvändningen innebär dock risker för hälsa och miljö. Det ställer krav på kemikalieförteckningar, riskbedömningar, skyddsåtgärder och ett aktivt arbete av oss för att byta ut de sämsta kemikalierna.

De väsentliga risker som identifierats inom miljö är:

- Att vi överskrider utsläppsvillkor i tillstånd för miljöfarlig verksamhet.
- Att vi inte minskar vår klimat- och miljöpåverkan i den takt som är nödvändig.
- Att vi inte tillvaratar resurser så att de blir en del i samhällets omställning till en cirkulär ekonomi.
- Att vi använder hälso- och miljöfarliga kemikalier som kan påverka miljön och/eller hälsan på ett negativt sätt.

Styrning: miljöpolicy, uppförandekod, inköbspolicy, kvalitetspolicy, tillstånd och beslut, kontrollprogram samt övriga riktlinjer och rutiner inom miljöområdet.





Social hållbarhet

Hälsa och säkerhet

Medarbetarna är Vakins viktigaste resurs. Vi vill vara en vara en bra arbetsplats, där medarbetarna trivs, utvecklas och mår bra. Den fysiska arbetsmiljön ska präglas av ett en god säkerhetskultur och ständiga förbättringar. Här ingår att erbjuda friskvård, hälsocoach och olika aktiviteter för kropp och själ.

Kompetens och samverkan

Vi är en lärande organisation, där vi arbetar med ständig utveckling för att skapa ett hållbart samhälle och säkerställa god service till kommunernas invånare. Vi arbetar aktivt för att stärka både vår egen och andras kompetens genom att delta i olika nätverk samt forsknings- och innovationsprojekt.

Jämställdhet och mångfald

Vi tror att en arbetsplats som karaktäriseras av jämställdhet och mångfald sätter grunden för en mer kreativ och innovativ miljö. Vi arbetar därför aktivt med att öka vår jämställdhet och för att se varje individs personliga och yrkesmässiga bakgrund som en tillgång.

Ekonomisk hållbarhet

Ekonomi i balans

Det finns ett stort behov av både ny- och reinvesteringar i anläggningar och ledningsnät. Förutom detta finns också ett stort behov av reparation och underhåll som behöver åtgärdas. Vi utmanas även av kostsamma investeringar i exploateringsområden, där intäkterna från kunder dröjer. Vi behöver säkra finansiering för vår långsiktiga verksamhet inom vatten och avfall, samtidigt som vi utmanas av begränsade möjligheter till egenfinansiering beroende på självkostnadsprincipen.

De väsentliga risker som identifierats inom personal och sociala förhållanden är:

- Att det inträffar händelser som påverkar medarbetares hälsa och säkerhet – exempelvis olyckor och tillbud, psykisk ohälsa, hot och våld.
- Att medarbetare utsätts för trakasserier, diskriminering eller annan särbehandling.
- Att vi inte kan rekrytera eller behålla nödvändig och rätt kompetens.

Styrning: arbetsmiljöpolicy, likabehandlingspolicy, alkohol-, drog- och spelpolicy, uppförandekod, kompetensutvecklingspolicy, chefs- och ledarskapskriterier, medarbetarskapskriterier samt övriga riktlinjer och rutiner inom arbetsmiljöområdet.

De väsentliga risker som identifierats inom ekonomisk hållbarhet är:

- Bristande möjligheter till långsiktigt tillräcklig finansiering av höga underhållskostnader och stora investeringar.
- Ökande räntenivåer kombinerat med skattelagstiftningens regler för ränteavdragsbegränsning.
- Allt för korta tidsperspektiv för ekonomistyrningen av verksamheten, där hållbara lösningar inte hinner få utväxling.

Styrning: rutiner för ekonomisk styrning, redovisning och rapportering.

Mål 1

Hög leveranssäkerhet



Vad innebär målet?

Vakins mål om hög leveranssäkerhet innebär att vi ska leverera ett hälsomässigt säkert dricksvatten dygnet runt till invånarna i våra ägarkommuner och se till att hushållens soptunnor töms i tid under årets alla dagar. Det innebär också att vi arbetar effektivt och håller leveranstider både internt och externt.

Målvärden och utfall 2022

För att Vakins ägarkommuner ska utvecklas i rätt riktning och vara attraktiva platser att bo och verka på också i framtiden, är en långsiktigt hållbar vattenförsörjning central. Mycket av vårt arbete handlar därför om att se till att vi kan möta morgondagens krav, bland annat genom att ta hand om infrastrukturen samt genom att planera för ett nytt vattenverk.

Vi levererar ett hälsomässigt säkert dricksvatten med hög leveranssäkerhet

Läckor på dricksvattenledningar

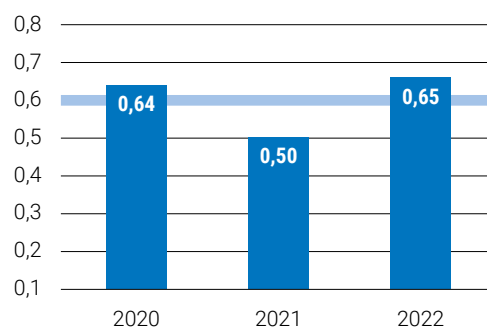
Mål: < 0,60 st/10 km ledning

Målet syftar till att minska antalet läckor för att förbättra leveranssäkerheten och minska slöseriet med utläckage av vatten. Nyckeltalet visar antalet läckor fördelat på 10 km huvudledning och avser Umeå.

Utfall: 0,65 st/10 km ledning

Utfallet är i nivå med målet. Variationerna från år till år beror bland annat på väderskillnader. Det är den långsiktiga trenden som bäst beskriver om det förebyggande underhållet samt reinvesteringarna ger önskvärt resultat.

Antal läckor per 10 km huvudledning (st)



Dricksvattenkvalitet

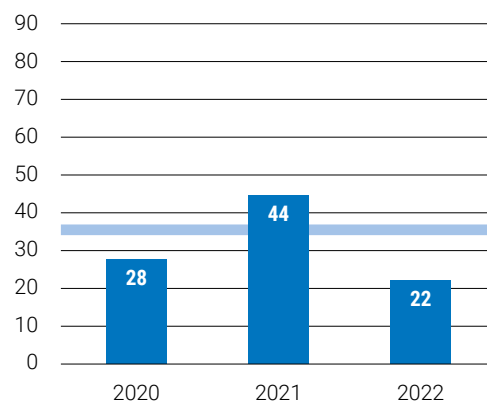
Mål: < 36 st/år

Målet är att minska antalet dricksvattenprov med anmärkning på kvaliteten. Avvikelse kan till exempel orsakas av mikroorganismer och då tas ytterligare prover för att säkerställa kvaliteten. Nyckeltalet avser en poängsummering av antalet prov som bedömts "tjänligt med anmärkning" (1 p) plus antalet "otjänliga prov" (10 p). Här redovisas resultat för Umeå.

Utfall: 22 st/år

Målet uppfylls. Endast ett otjänligt prov, som vid en andra provtagning visade sig var tjänligt, resulterade i en avvikelse i mars. Övriga månader ingen avvikelse.

Antalet prov tjänligt med anmärkning + 10 gånger antalet otjänliga prov (st)



Vi tar hand om våra anläggningar på ett strukturerat sätt

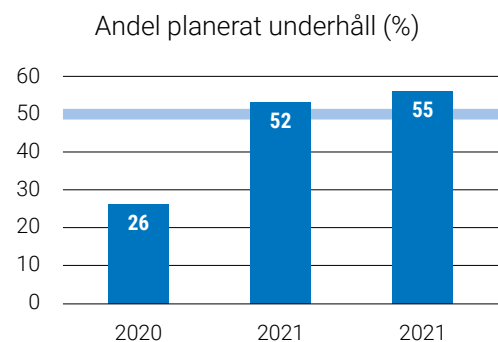
Effektiv planering av underhåll

Mål: > 50 %

Målet är att öka andelen planerat underhåll i förhållande till totala underhållsinsatser. Förebyggande underhåll är mer kostnads-effektivt än akuta och oplanerade åtgärder. Nyckeltalet redovisas som årsmedel för Vakin.

Utfall: 55 %

Målet uppfylls och visar att vi tar hand om våra anläggningar på ett strukturerat sätt. Vårt interna arbete med ett datalager ger förfinade möjligheter till uppföljning av målet.



Vi levererar tjänster inom avfallsbranschen med hög leveranssäkerhet

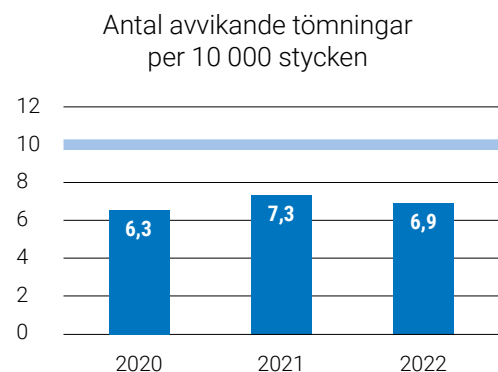
Tömningar av soptunnor

Mål: < 10 avvikelser per 10 000 tömningar

Målet är att minska antalet missade tömningar per 10 000 utföranden. Varje månad sker omkring 140 000 tömningar. Avvikelser kan bland annat ske på grund av dåligt väder. Nyckeltalet avser hela Vakin och mäts utifrån kundklagomål.

Utfall: 6,9 avvikelser per 10 000 tömningar

Målet uppfylls. Under året infördes sms-aviseringar till kunder inför slamtömning, en åtgärd som uppfattas som mycket positiv.



Vattenverket i Vännäs – vårt största projekt någonsin

Umeå kommun har som ambition att ha 200 000 invånare år 2050. För att det ska bli möjligt, måste vi kunna garantera en långsiktig vattenförsörjning åt såväl framtida som befintliga invånare.



Vakins största projekt genom tiderna handlar om sökandet efter och planeringen inför att bygga ett nytt vattenverk. Efter drygt 20 års letande och provborrningar på fyra olika platser, har vi i Vännäs kommun hittat en väl lämpad plats för en ny grundvattentäkt i en ås som går längst med Umeälven.

Vattentäkten har potential att försörja många människor med friskt dricksvatten under lång tid framöver. Genom att knyta ihop den med befintliga system, minskar vi sårbarheten och skapar en långsiktigt säker vattenförsörjning i hela Umeåregionen.

Projektet är indelat i flera olika delprojekt. Under 2022 har vi provpumpat och utvecklat en 3D-modell av vattentäkten för att simulera flöden och testa olika scenarion, allt för att öka kunskapen om grundvattnets hastighet, kvalitet och beredning. Andra delprojekt handlar bland annat om var själva vattenverket ska placeras, var överföringsledningarna bör dras, samt om former för samverkan med Vännäs kommun.

Utredningarna ska vara klara 2024 för ett eventuellt investeringsbeslut under 2026. Målbilden är att vattenverket ska stå färdigt runt 2035.



Klimatsmart rörtryckning minskar störningar

Centrala Umeå har fått en ny dagvattenledning som ska kunna fördröja och magasinera större vattenmängder och skydda området mot översvämningar vid skyfall. Att utföra grävarbeten i stadsmiljö, med tät bebyggelse och trafik, medför dessvärre ofta stora störningar.

För att minska störningarna i projektet, har vi i samband med den nya dagvattenledningen använt en schaktfri metod: rörtryckning. Den aktuella dagvattenledningen ligger sex meter under markytan och rörtryckningsmetoden har minskat grävningen från 220 meter till 30 meter fördelat på tre gropar. Ledningen har tryckts in under marken mellan dessa gropar.

Skillnaden mellan traditionell grävning och rörtryckning är att det sistnämnda kräver mer förberedelser innan själva arbetet med att lägga ned ledningen kan starta. Det måste också vara lämpliga markförhållanden. Metoden har dock flera fördelar; den går snabbare, orsakar mindre störningar för boende och trafik när gatan inte behöver grävas upp och kräver färre maskiner. Dessutom uppkommer mindre mängder schaktmassor, något som i sin tur innebär färre transporter, lägre koldioxidutsläpp och minskade kostnader. Vid rörtryckning kan befintligt material också behållas.

På jakt efter vattenläckor i Nordmaling

I Nordmaling har vi framgångsrikt arbetat med att lokalisera och laga vattenläckor. Produktionen i Nordmalings vattenverk har kunnat minska med 30 procent jämfört med föregående år, vilket leder till lägre energi- och kemikalieförbrukning samt lägre belastning på råvattenbrunnarna.

Mål 2

Hållbar och effektiv hantering av resurser



Vad innebär målet?

Vakins mål om en hållbar och effektiv hantering av resurser är en del av omställningen till en cirkulär ekonomi. Vakins hanterar många värdefulla resurser; avfall, vatten, energi och inte minst näringsämnen i slam från avloppsrening. Vi vill bidra till giftfria och cirkulära kretslopp som minskar resursanvändningen och begränsar klimat- och miljöpåverkan. Målet innebär även att vi har en god ekonomisk hushållning i vår verksamhet.

Målvärden och utfall 2022

Cirkulära flöden av resurser, som här utgörs av vatten och avfall, är en förutsättning för ett hållbart samhälle. Vårt långsiktiga arbete handlar därför om att uppmuntra cirkulära flöden, exempelvis genom återbruk, återvinning och utsortering av matavfall. Vi arbetar också för att begränsa vårt eget klimatavtryck, där klimatbokslutet är ett viktigt verktyg.

Vi främjar en resurseffektiv och giftfri avfallshantering

Kommunalt avfall

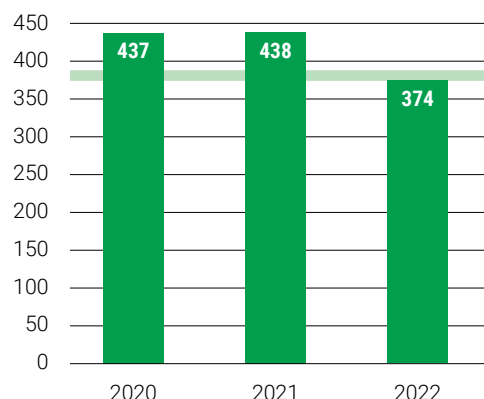
Mål: 380 kg/person

Målet är att minska avfallsmängderna till 380 kg/person 2025. Nyckeltalet avser mängden avfall per person exklusive trädgårdsavfall. Syftet är att öka resurshushållning genom återbruk och återvinning. Här redovisas siffror för Umeå.

Utfall: 374 kg/person

Målet uppfylls. Mängderna kommunalt avfall minskade kontinuerligt under året och vi överträffade uppsatta mål i såväl Umeå som Nordmaling. I Vindeln är vi väldigt nära målet.

Mängd kommunalt avfall
(kg/person)



Mat- och restavfall

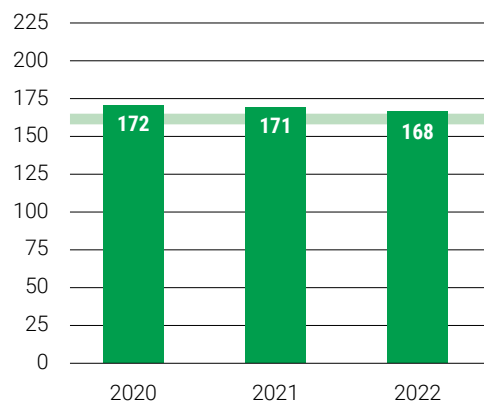
Mål: 165 kg/person

Målet är en del av Avfall Sveriges initiativ för att minska mängden mat- och restavfall med 25 procent till 2025 jämfört med 2015. Målet bryts ned till ett årligt mål för våra ägarkommuner. Här visas utfallet för Umeå.

Utfall: 168 kg/person

Målet uppfylls inte. Mängden matavfall har minskat något, samtidigt som mängderna restavfall inte riktigt minskar i den omfattning vi räknat med.

Mängd mat- och restavfall
(kg/person)



Vi begränsar vår klimatpåverkan

Utsläpp av växthusgaser

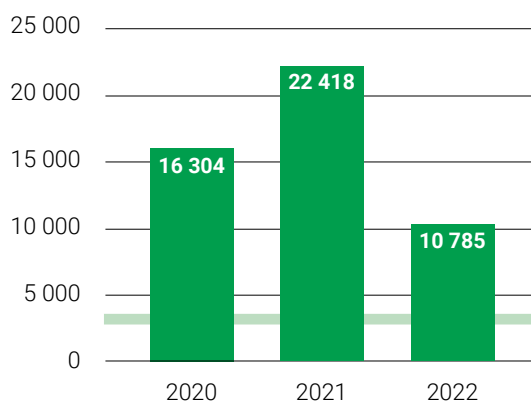
Mål: Klimatneutralt Umeå 2040

Målet är att minska utsläppen av växthusgaser och bidra till målet om att Umeå ska vara klimatneutralt till 2040. Det innebär att minska utsläppen med 85 % till 2040 jämfört med 2019.

Utfall: 10 785 ton CO₂e

Utsläppen av växthusgaser har minskat under 2022, främst beroende på förändringar i omvärlden och till viss del beror på förändringar i företaget. Den viktigaste orsaken till minskningarna var kraftigt minskade utsläpp från elkonsument. En annan bidragande orsak var minskade utsläpp från utbyten av rör och ledningar.

Utsläpp av växthusgaser
(ton CO₂e/år)



Vi tar hand om och renar avloppsvatten med hög miljöambition

Reningsgrad spillvatten

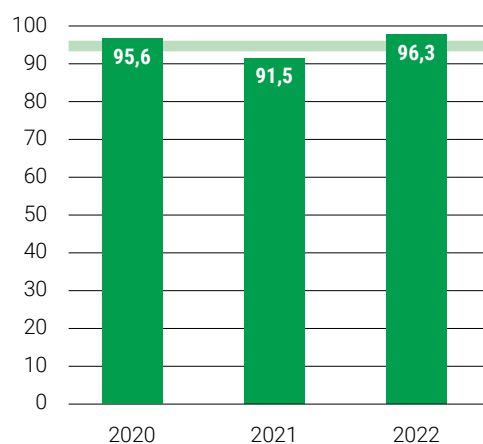
Mål: > 95 %

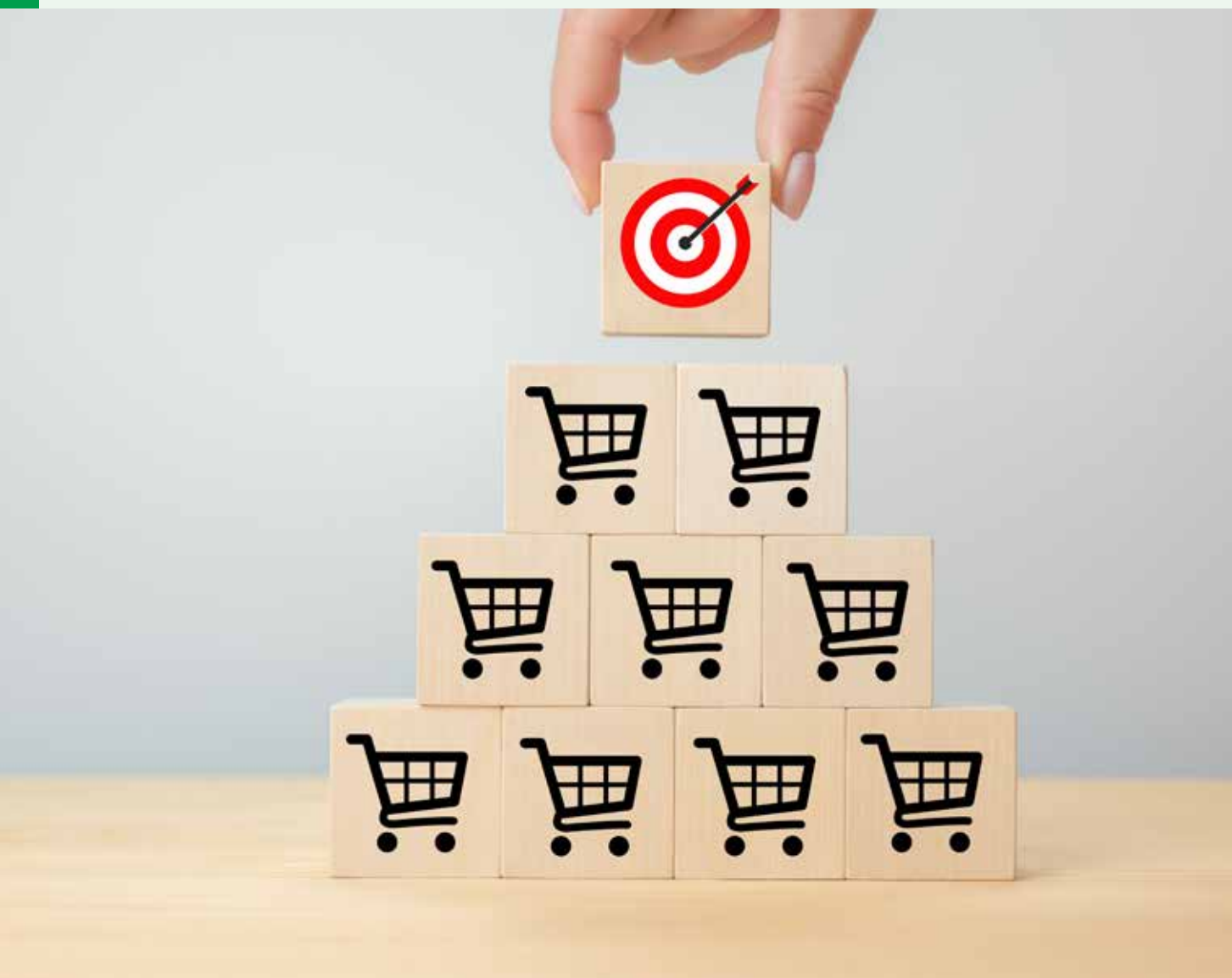
Rening av spillvatten sker främst för att minska utsläppen av näringsämnen (kväve och fosfor) samt syreförbrukande ämnen till vattendrag. Utsläpp av fosfor är särskilt viktigt för vattenkvaliteten och en bra indikator på verksamhetens miljöpåverkan. Vi övervakar kontinuerligt miljöpåverkan enligt kontrollprogram. Nyckeltalet beräknas utifrån utsläppsvärden, inklusive bräddningar från avloppsreningsverken i Umeå, Lövudden och Rundvik reningsverk i Nordmaling, samt Rosinedal reningsverk i Vindeln.

Utfall: 96,3 %

Målet uppfylls totalt när vi inkluderar alla reningsverk som ingår i mätningarna (Umeå, Nordmaling, Vindeln). I Nordmaling ligger vi mycket nära målet; reningsgraden har förbättrats under kvartal tre och fyra.

Reningsgrad av fosfor
i spillvatten (%)





Projekt för smarta, hållbara inköp

Varje år köper Vakin varor och tjänster för 400–500 miljoner kronor, vilket ger oss goda möjligheter att påverka genom våra inköp. Väl genomtänkta inköp skapar förutsättningar för både besparingar och mer hållbara val.

Våren 2022 genomfördes projektet "Vakin effektiva inköp", där vi bland annat gjorde en inköpsmognads-mätning som tydligt visade att det finns ett behov av att utforma strategier för hur vi ska arbeta med inköp i framtiden. Som en del av det förbättringsarbetet har vi också initierat projektet "Värdeskapande inköp".

Syftet med projektet är att utveckla inköpsmognaden i organisationen och forma en inköpskultur som skapar förutsättningar för hållbara affärer, hög kundtillfredsställelse och som bidrar till Vakins övergripande mål. Under nästa år kommer vi därför att ta fram en ny inköpsstrategi.

Ambitionen är att få den mest förmånliga totalkostnaden över tid för användandet av varan eller tjänsten. Inköpen ska göras utifrån ett livscykelperspektiv där både indirekta och direkta kostnader beaktas, tillsammans med kvalitets- och hållbarhetsaspekter som exempelvis leverans eller tid för genomförande, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet och tekniska egenskaper.



Nya riktlinjer för fordon

Vi har tagit fram nya riktlinjer för inköp och användning av fordon för interna transporter. Syftet är att styra mot en fossilfri fordonsflotta och transporter med liten miljöpåverkan. Bland riktlinjerna specificeras bland annat att transporter ska ske med fokus på god ekonomi och med

höga krav på trafiksäkerhet och arbetsmiljö, samt att vi vid köp och leasing alltid ska välja upphandlingsmyndighetens högsta nivå, spjutspets, om det valet finns för aktuell fordonsklass. I praktiken innebär det att vi kommer att välja elbil i högre utsträckning.

Anslutning till två klimatinitiativ

Under året anslöt vi oss till Umeå kommuns klimatfärdplan, som koordineras av kommunen i samarbete med deltagande företag och organisationer, till exempel Vakin. Utgångspunkten är fem fokusområden där alla i Umeå behöver agera för att minska utsläppen: mobilitet och transporter, energi och byggd miljö, konsumtion och cirkulär ekonomi, mat och jordbruk, samt övriga kompletterande åtgärder.

Vi har också anslutit oss till Svenskt Vattens initiativ Klimatneutral VA-bransch 2030, där vi ingår i referensgruppen. Initiativets mål är att den totala gemensamma klimpåverkan från VA-organisationernas anläggningar (drift) ska vara netto-noll till år 2030. Under 2023 kommer Vakin också att ta fram en egen klimatfärdplan med mål och åtgärder för att nå klimatneutralitet 2040.

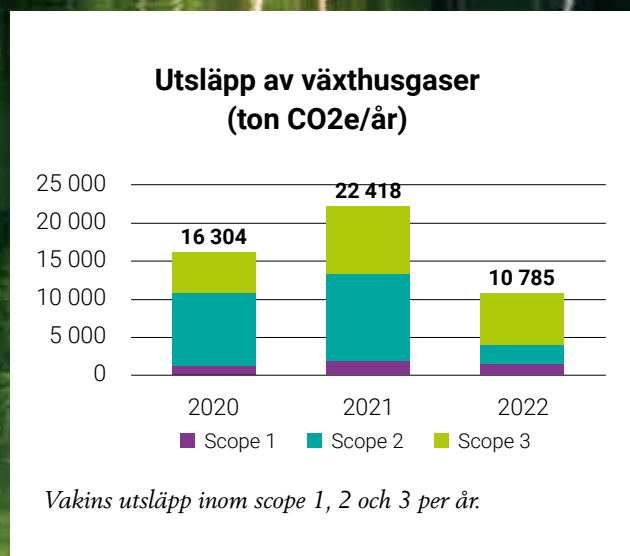
Sanering och underhåll av rötammaren

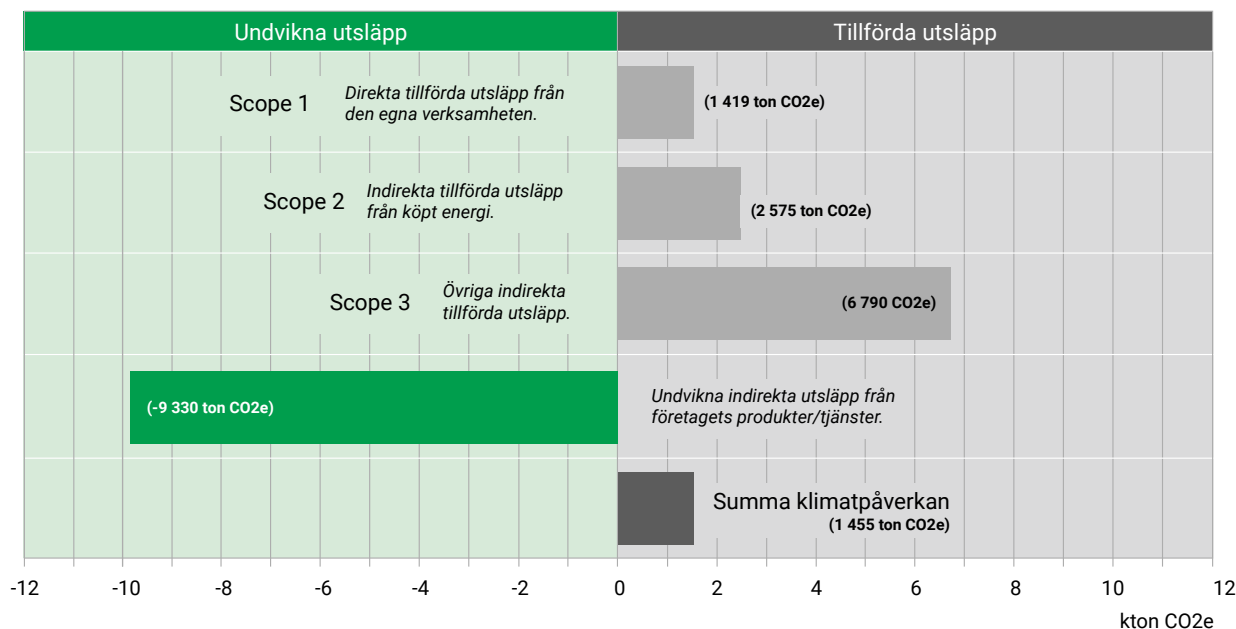
I våra rötammare bryts organiskt material som slam ned samtidigt som biogas bildas. Under året stängde vi ned rötammaren vid Öns avloppsreningsverk för sanering och underhåll. Det var välbehövligt; kammaren har varit i drift sedan 2002. Syftet med nedstängningen var att inspektera och se vilka underhållsbehov som finns efter 20 års kontinuerlig drift.

Saneringen tog längre tid än förväntat, då golvet täcktes av ett tjockt lager med hård beläggning. Nu är rötammaren rengjord och nödvändiga underhållsinsatser pågår. Erfarenheterna från saneringen gör att vi kan planera sanering och underhåll av den andra rötammaren, som togs i drift 2016, på ett bättre sätt.

Klimatbokslut för 2022

Varje år redovisar vi våra utsläpp av växthusgaser i ett klimatbokslut. Resultatet använder vi för att bedöma vilka åtgärder som ska genomföras för att minska våra utsläpp. Under 2022 minskade utsläppen kraftigt jämfört med 2021.





Klimatutsläppen redovisas på tre nivåer, så kallade scope, enligt den internationella standarden GHG Protocol (Greenhouse Gas Protocol). Redovisningen avviker från GHG-protokollet när det gäller scope 2 och elkonsumtion, där Vakins utsläpp baseras på enbart "marknadsbaserad metod" och marginalet enligt nordeuropeiska elmarknaden. Vakins nettoklimatpåverkan tar även hänsyn till undvikna utsläpp.

I klimatkavslutet studeras Vakins totala nettoklimatpåverkan i samhället ur ett livscykelperspektiv. Det innebär att utsläpp vi undviker genom vår verksamhet också finns med. Klimatkavslutet visar att Vakin under året:

- tillförde utsläpp motsvarande 10 785 ton CO2e (koldioxidekvivalenter)
- bidrog till att utsläpp motsvarande 9 330 ton CO2e kunde undvikas
- bidrog med ett nettoutsläpp (tillförda minus undvikna utsläpp) motsvarande 1 455 ton CO2e.

Utsläppsminskningar under 2022

Under 2022 minskade utsläppen kraftigt jämfört med 2021, något som till största delen beror på förändringar i vår omvärld och till viss del på förändringar i verksamheten. Under året har ett nytt sätt att beräkna utsläpp från elkonsumtion bidragit till kraftigt minskade utsläpp. Beräkningsmodellen tar nu hänsyn till det elområde som Vakin tillhör och de överföringsbegränsningar som varit under ett turbulent år på elmarknaden.

En annan bidragande orsak var minskade utsläpp från rör och ledningar under 2022. Beräkningarna baseras på uppgifter om ledningsdata som lagts in i Vakins databas VA-banken. Inmatningsuppgifter har ofta en eftersläpning och resultatet varierar därför mellan olika år.

När det gäller att undvika utsläpp, är det avgörande hur väl vi tar hand om hushållens avfall, något som gör det viktigt att öka återbruk och återvinning. Under 2022 har återbruket ökat, vilket resulterat i mer undvikna utsläpp.

Tar fram Klimatfärdplan

För att vässa Vakins klimatarbete och minska klimatutsläppen från vår verksamhet, tar vi nu fram en Klimatfärdplan. En del av arbetet är att ta fram etappmål för att nå Umeå kommuns övergripande mål om klimatneutralitet 2040, samt delmål för de områden där vi har störst påverkan på klimatet.

I början av 2023 genomförde vi flera workshops där engagerade medarbetare kom med förslag på åtgärder. Nästa steg är att prioritera åtgärder och implementera dessa i verksamheten.

Mål 3

Aktiv roll i samhällsplanering
och samverkan över gränser



Vad innebär målet?

Samverkan över gränserna är själva grunden för Vakin. Vi vill samverka lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Vi driver utvecklingen i vår bransch och utbyter aktivt kompetens i nätverk och strategiska samarbeten.

Vi utvecklar långsiktiga relationer för att bygga ett hållbart samhälle. Vi vill vara en aktiv aktör i samhällsbyggandet som tillsammans med kommunernas samhällsplanerare bidrar till säkra och långsiktiga vatten- och avfallslösningar i samhället.

Målvärden och utfall 2022

Vår största utmaning inom målet handlar om att påverka samhällsplaneringen så att kraven på vatten, avlopp och avfall efterlevs redan i detaljplanerna. Vi lägger därför stora resurser på utredningar och deltar i många kommunala planärenden i syfte att säkerställa hållbara vatten- och avfallslösningar. Vi vill även delta i internationell samverkan för att utbyta kompetens och erfarenhet med andra.

Vi är duktiga på att aktivt delta i planeringsdialoger i tidiga faser

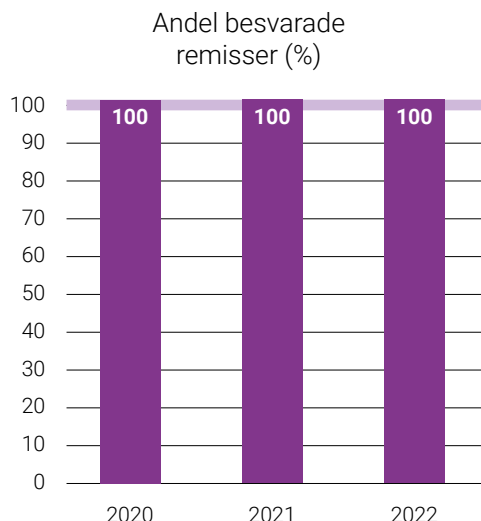
Samhällsplanering

Mål: 100 %

Målet avser remisser om bland annat översikts- och detaljplaner. Arbetet med remisser är omfattande och det är svårt att ta fram ett rättvisande nyckeltal som både beskriver kvaliteten i våra yttranden och genomslagskraften av våra synpunkter.

Utfall: 100 %

Målet uppfylls. Vi svarar på remisser som kommer in till Vakin och har regelbundna möten med miljö- och plankontoren.



Vi är en regional resurs och utbyter kompetens med omvärlden

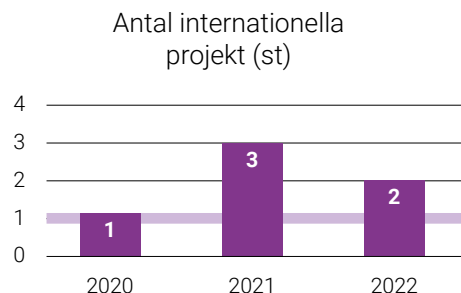
Internationella projekt

Mål: 1 st/år

Målet är att minst ha ett pågående internationellt projekt.

Utfall: 2 st/år

Målet uppfylls. Under året startade ett nytt internationellt, treårigt projekt i Nepal. Projektet EU SUBTRACT om återbruk pågick under hela året och avslutades i början på 2023.







Mer återbruk minimerar avfallet

Som en del i vårt arbete med att minimera avfallsmängderna, vill vi underlätta för en hållbar konsumtion. Det kan exempelvis handla om att erbjuda bättre förutsättningar för återbruk, där det som kunden inte längre behöver kan ha ett värde för någon annan.

Under året avslutades EU-projektet SUBTRACT, ett utvecklingsprojekt om ekonomiskt hållbart återbruk från ÅVC:er som pågått 2019–2023. Projektet har lett till många nya samarbeten och flera initiativ:

- **Byggbod slog upp portarna.** Efter att framgångsrikt provat konceptet under 2021, öppnade vi 2022 vår andra byggbod, nu på Gimonäs ÅVC. Byggboden är en "ge och ta-verksamhet" där kunder kan lämna och hämta byggmaterial, exempelvis tegelpannor, virke, plywoodskivor, takplåt och pryglar.
- **Revolt återbruksgalleria.** Samverkansprojektet RE Umeå mellan Umeå kommun, Diös och Coompanion har resulterat i en återbruksgalleria i Umeå. Vi har även arbetat med beteendeförändringar genom utställningar och event på temat återbruk.
- **Utlån på Fritidsbanken.** Under året hade våra ÅVC:er omkring 350 000 besökare. Vi samlar in återbruk från alla ÅVC:er, bland annat sport- och friluftsutrustning som sedan lånas ut av Fritidsbanken i Umeå.

Vakin och WaterAid samarbetar i Nepal



Vakin har under året engagerats i ett nytt internationellt projekt, Godawari–Prabalya WASH, som är en del av UN Habitats Global Water Operators Partnership (GWOPA) och finansieras av EU. Projektpartners är Vakin, WaterAid och kommunen Godawari i Nepal. Projektet ger våra medarbetare möjligheter till kompetenshöjning samtidigt som vi stärker arbetet med hållbar vatten-, avlopps och avfallshantering utanför Sverige.

Kommunen Godawari, nära Nepals huvudstad Kathmandu, har omkring 200 000 invånare. Vattenförsörjningen fungerar dåligt med brister i både vattenkvalitet och avlopssystem, vilket skapar en osanitär miljö för invånarna, inte minst de mest utsatta i kommunens tätbefolkade områden. Vakin bidrar med att stärka kunskapen i Godawaris lokala organisation i tekniska frågor om vatten, avlopp och avfall, samt i strategiska frågor som planering, budget och samrådsprocesser med sakägare.

Gemensam kommunikation ökar synligheten

Vakin har tillsammans med flera andra VA-organisationer och Svenskt Vatten engagerat sig för att ta fram branschgemensam kommunikation kring viktiga frågor. Syftet med gemensamma budskap är att få större igenkänning och bättre genomslagskraft.

Ett exempel är ett kommunikationskoncept kring hållbar vattenanvändning som används över hela Sverige. Här berättar vi om vattnets värde och vikten av att vara sparsam. Ytterligare ett annat koncept täcker framtidens VA-kostnader, där vi tar fram ett enkelt och tydligt sätt att gemensamt kommunicera årliga och långsiktiga investeringar och avgiftshöjningar.

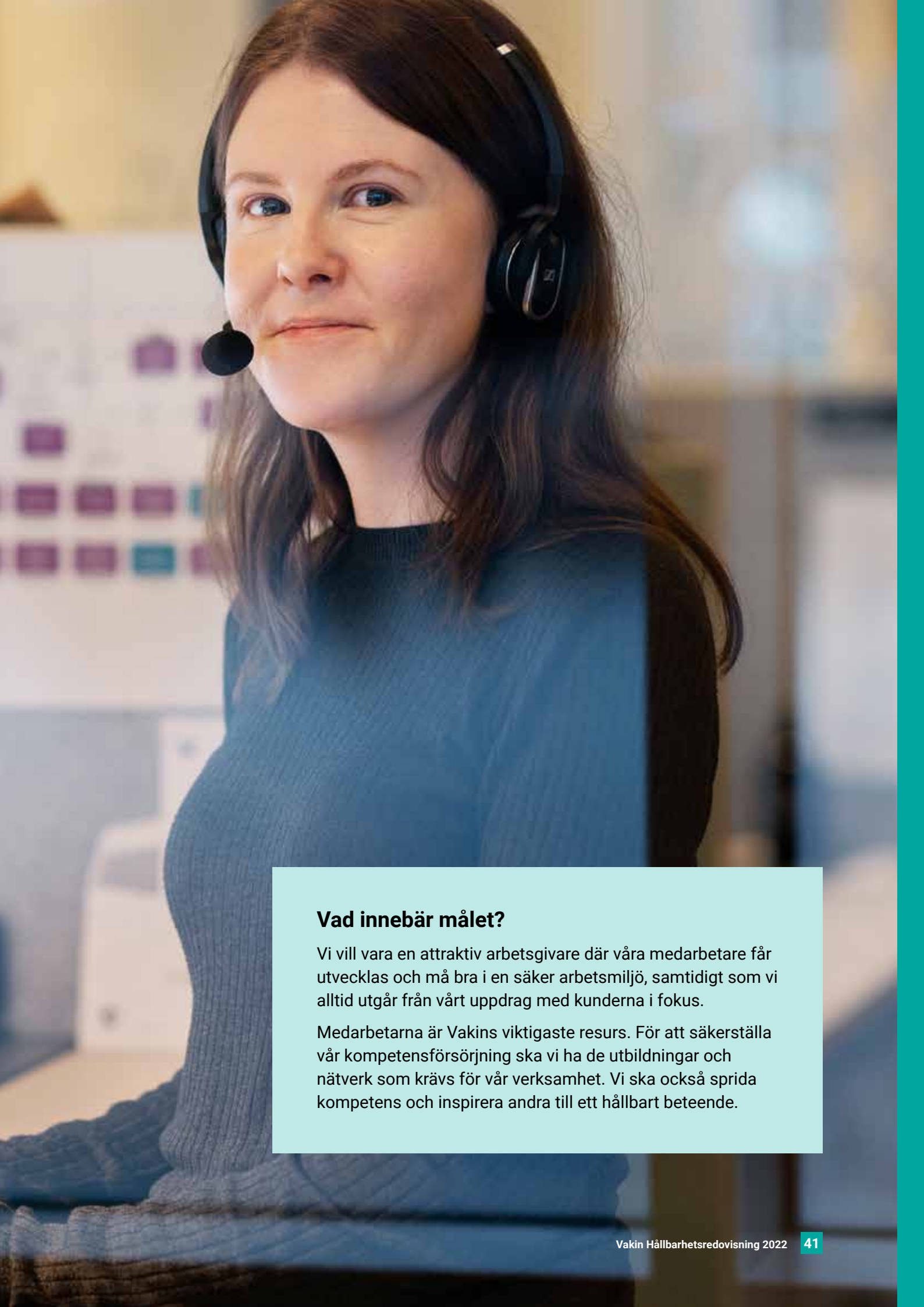
Brunnslocks-poesi och staden under marken

För Vakin är det viktigt att uppmärksamma den dolda, men livsviktiga, infrastrukturen som krävs för att våra vattentjänster ska fungera. Under året genomförde vi, i samband med Världstoaltdagen, ett projekt med brunnslocks-poesi med en dikt av Mariam Naraghi. Vi engagerade också mellanstadieelever som tävlade med egna dikter. Syftet var att få människor att tänka till kring vad de spolar ned samt skapa ett intresse för nederbörd och hur vi praktiskt hanterar vatten i samhället.



Mål 4

Kompetenta och kundorienterade medarbetare



Vad innebär målet?

Vi vill vara en attraktiv arbetsgivare där våra medarbetare får utvecklas och må bra i en säker arbetsmiljö, samtidigt som vi alltid utgår från vårt uppdrag med kunderna i fokus.

Medarbetarna är Vakins viktigaste resurs. För att säkerställa vår kompetensförsörjning ska vi ha de utbildningar och nätverk som krävs för vår verksamhet. Vi ska också sprida kompetens och inspirera andra till ett hållbart beteende.

Målvärden och utfall 2022

Vi arbetar ständigt för att höja servicegraden och öka tillgängligheten för våra tjänster. För att veta om vi är på rätt väg, mäter vi kundernas nöjdhet och tar fram handlingsplaner för områden vi behöver förbättra. Vi mår också om medarbetarna genom exempelvis arbetsmiljöinsatser och olika friskvårdsinitiativ. Såväl årets kundmätning som medarbetarundersökning ger oss ett väl godkänt betyg.

Vi är en attraktiv arbetsgivare med kompetenta, delaktiga och engagerade medarbetare som mår bra

Kompetensutveckling

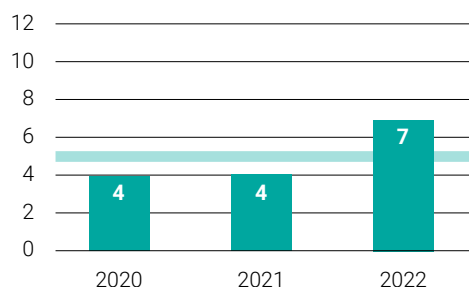
Mål: 5 dagar/anställd/år

Målet är att öka vår kompetensutveckling. I målet ingår kurser, studiebesök, konferenser och övriga träffar.

Utfall: 7 dagar/anställd/år

Målet uppfylls, något som beror på ett uppdämt behov efter pandemin när det gäller att fylla på obligatoriska kurser och annan kompetensutveckling.

Antal dagar med kompetensutveckling



Friskvård

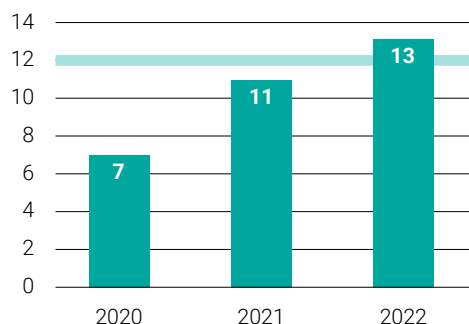
Mål: 12 h/anställd/år

Målet är att medarbetarna ska nyttja möjligheterna till friskvård. Vi erbjuder friskvårdsbidrag, friskvårdstimme, årlig friskvårdsdag och aktiviteter via hälsocoach.

Utfall: 13 h/anställd/år

Målet uppfylls. Allt fler medarbetare utnyttjar vår friskvårdstimme och vårt breda utbud av aktiviteter.

Antal friskvårdstimmar per anställd



Sjukfrånvaro

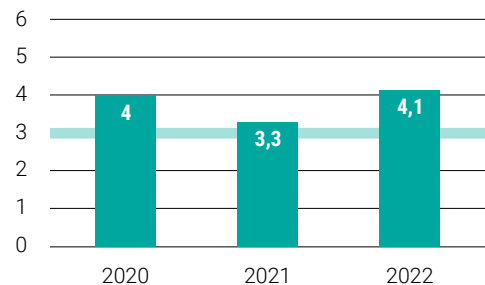
Mål: < 3 %

Målet är att minska sjukfrånvaron som mäts i förhållande till arbetad tid.

Utfall: 4,1 %

Målet uppfylls inte för 2022. Vi har under året haft en högre sjukfrånvaro än tidigare, både kort och lång.

Sjukfrånvaro (%)



Nöjd medarbetarindex

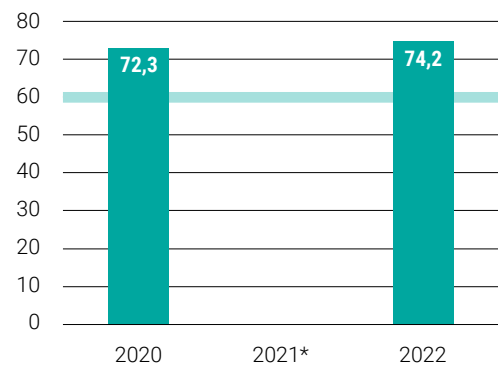
Mål: > 60

Vi mäter medarbetares nöjdhet över att arbeta på Vakin via Svenskt Kvalitetsindex. Resultaten redovisas i poäng, inte procent, för hela Vakin.

Utfall: 74,2

Målet uppfylls. Årets medarbetarundersökning har ett högt deltagande och ett bra resultat motsvarande betyget godkänt (60–74). Målet är att alla avdelningar ska vara över 60. Sett över hela bolaget vill vi gärna nå 75 poäng, vilket motsvarar mycket väl godkänt.

NMI-poäng



Noll olyckor med sjukfrånvaro

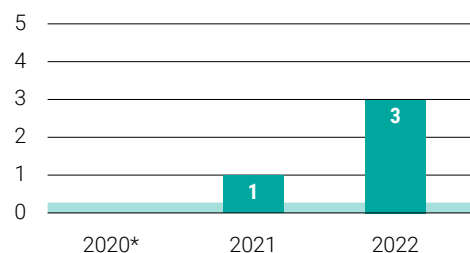
Mål: 0 st/år

Målet är att inte ha några olyckor med sjukfrånvaro genom att bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Nyckeltalet började redovisas 2021.

Utfall: 3 st/år

Målet uppfylls tyvärr inte då vi har haft tre olyckor med sjukfrånvaro under året.

Arbetsplatsolyckor som leder till sjukfrånvaro (st)



* Mätvärde för året saknas.

Målvärden och utfall 2022

Vi är en attraktiv arbetsgivare med kompetenta, delaktiga och engagerade medarbetare som mår bra

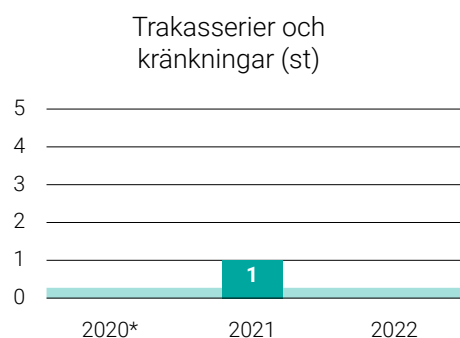
Noll trakasserier och kränkningar

Mål: 0 st/år

Målet är att Vakin ska vara en arbetsplats fri från trakasserier och kränkningar. Nyckeltalet började redovisas 2021.

Utfall: 0 st/år

Målet uppfylls. Inga anmälningar om trakasserier och kränkningar har inkommit under året.



Vi utvecklar kundanpassade tjänster som underlättar för våra kunders miljöarbete

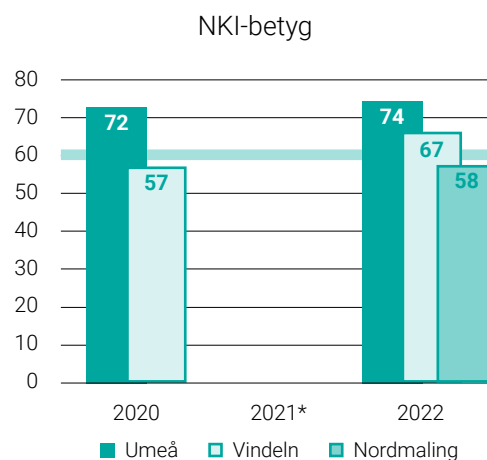
Nöjd kundindex

Mål: > 72 Umeå, 57 Vindeln

Vi vill öka våra kunders nöjdhet. Ett sätt att mäta är att genomföra en NKI-undersökning, vilket gjordes 2020 och 2022. För att få en djupare förståelse för kundernas synpunkter har andra typer av undersökningar (djupintervjuer) gjorts 2019 och 2021.

Utfall: 74 Umeå, 67 Vindeln och 58 Nordmaling

Målet uppfylls för Umeå och Vindeln. I Nordmaling är nöjdheten lägre och ligger på samma nivå som Vindeln gjorde 2020, vilket visar att det tar tid att bygga förtroende i en ny kommun. Siffrorna skiljer sig åt mellan branscher, men generellt har medelnöjda kunder ett NKI-värde mellan 65 och 75. Som jämförelse är branschsnittet för privatkunder inom fjärrvärme 67.



* Mätvärde för året saknas.





Kundnöjdheten ökar i Umeå och Vindeln

Våra kundmätningar är ett viktigt sätt att ta tempen på vad kunderna egentligen tycker, samtidigt som vi får ett underlag att jobba vidare ifrån. Under 2022 genomförde Vakin en NKI-undersökning (Nöjd Kund Index) med syfte att mäta kundnöjdheten och utveckla kundupplevelsen i våra ägarkommuner. Enkäten består av frågeområden om kundservice, kommunikation, avgifter, hållbarhet, dricksvatten och avloppsvatten samt avfallshantering och återvinning.

Resultatet då? Kopplat till hållbarhet ser vi exempelvis att kunderna är miljömedvetna och vill ha hjälp att göra hållbara val. 94 procent tycker att Vakin fyller en viktig funktion i samhället, 82 procent tycker att vi tar ansvar för framtidens utmaningar inom vatten och avfall och 79 procent tycker att vi tar klimat- och miljöfrågorna på allvar.

NKI-värdet har ökat något för Umeå kommun sedan mätningen 2020. För Vindelns kommun ser vi en stor förbättring då NKI har ökat med hela 10 indexenheter sedan 2020. Vi ser ökningen som ett kvitto på att vårt arbete ger resultat. I förra kundundersökningen framgick exempelvis önskemål om bättre information vid driftstörningar och fler e-tjänster. Nu anser 70 procent av kunderna i Umeå att de får bra information vid driftstörningar och vi har lanserat över 20 e-tjänster för vanliga ärenden.

Nöjdheten i Nordmalings kommun ligger lägre än Umeå och Vindeln och når samma nivå som Vindeln gjorde 2020. Nu pågår förbättringsarbetet och resultatet från NKI-undersökningen, som är presenterad för styrelse och medarbetare, ska utmynna i konkreta handlingsplaner.

Nya vakin.se ökar tillgängligheten

Vi har kundanpassat vakin.se för att göra det enklare att hitta information och lösa vanliga ärenden på egen hand. Det ska också vara smidigt att hålla informationen aktuell och uppdaterad, till exempel när det är dags för förändringar i taxan. Vi har utgått från kundens behov och beteende, samt lättillgänglighet, både vad gäller design och språk. Under året har vi lanserat flera e-tjänster för vanliga ärenden, tjänster som underlättar vid beställning och felanmälan.



Hög nöjdhet i årets medarbetarmätning

Årligen mäter vi våra medarbetares nöjdhet över att arbeta på Vakin via Svenskt Kvalitetsindex (SKI). Skalan i medarbetarmätningen går från 0 till 100 i NMI-poäng (Nöjd Medarbetarindex), där allt över 60 är godkänt och där 75 är ett mycket bra resultat. Snittet i Sverige ligger på ungefär 67 poäng.

Årets medarbetarmätning hade högt deltagande. Vakin ligger 2022 på 74,2, vilket är en höjning jämfört med tidigare undersökningar. Resultatet är ett utvecklingsverktyg och ett tecken på att vi är på väg dit vi vill: en arbetsplats där många trivs och får möjlighet att utvecklas. Högst poäng, över 80, får samarbete, arbetsmiljö, engagemang och stoltheten över vår samhällsviktiga funktion.

Kundlöften för enhetlig, god service

Vi vill skapa en tydlig vägledning kring kundlöften och kundbemötande – allt för att säkerställa att vi kommunicerar konsekvent oavsett sammanhang. Under året har vi arbetat i workshops för att ta fram underlag till en handbok med kundlöften och med beskrivningar av vårt sätt att representera Vakin i personliga möten, kundservice och olika medier. Handboken är färdigställd och kommer att implementeras under 2023.



Utbildning för bättre ledarskap och arbetsmiljö

Arbetsmiljö, hälsa och säkerhet är viktiga bitar i vårt hållbarhetsarbete. Alla chefer har gått en ledarutbildning under året. Vi har också genomfört en BAM-utbildning (Bättre Arbetsmiljö) för chefer, skyddsombud, projektledare och andra med arbetsmiljöansvar. Utbildningen omfattade lagar och regler, ansvar, roller och olika praktiska exempel.

Nyckeltal och GRI-index

På följande sidor redovisas de upplysningar inom ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet som vi har bedömt relevanta utifrån våra prioriterade globala mål och väsentliga frågor. Avslutningsvis redovisas GRI-index som utgår från gällande standarder.

Nyckeltal miljömässig hållbarhet

Insamlat material per vikt eller volym (GRI 301-1)

Materials lag (ton/år)	Umeå			Vindeln			Nordmaling	
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2021	2022
Hushållsavfall, energiutvinning	17 949	17 890	17 739	841	778	783	705	707
Hushållsavfall, deponering	0	0	0	0	0	0	0	0
Matavfall, biologisk behandling	5 015	4 991	4 720	189	229	211	214	209
Material till återbruk	273	344	383	-	10	6	-	-
Textil till återbruk	117	246	217	-	-	-	-	-
Grovavfall, materialåtervinning	2 450	2 315	1 980	255	212	180	246	90
Grovavfall, energiutvinning	10 755	10 276	9 192	1 745	773	774	571	892
Grovavfall, konstruktionsmaterial till anläggningsändamål	0	2 513	1 876	0	114	86	202	9
Grovavfall, deponering	3 237	633	562	178	57	37	47	41
Trädgårdsavfall, biologisk behandling	3 539	3 684	2 786	119	176	116	563	209
Trädgårdsavfall, energiutvinning	1 602	2 541	1 810	138	88	104	-	140
Farligt avfall	1 183	1 097	820	69	61	49	96	94
Elavfall inkl batterier	1 745	1 743	1 504	129	106	93	43	54
Slam och latrin	9 028	8 258	9 802	872	-	1 429	2 062	1 513
Fettavskiljarslam	1 447	1 574	1 465	-	-	-	-	-
Insamlat material (kg/person)								
Restavfall	134	134	131	145	134	136	96	97
Grovavfall	153	164	135	421	245	226	221	190
Matavfall	37	37	35	33	39	37	29	29
Farligt avfall och elavfall	22	23	17	34	30	25	19	20
Förpackningar	83	80	69	59	58	65	65	62
- Varav glasförpackningar	24	20	22	22	20	32	22	22
- Varav pappersförpackningar	25	28	24	14	16	16	20	20
- Varav plastförpackningar	10	10	10	7	8	8	9	10
- Varav metallförpackningar	2	2	2	1	2	2	2	2
- Varav returpapper	23	20	11	14	12	7,5	12	8
Totalt	437	438	387	692	506	506	430	398
Återvinning, återbruk, matavfallsinsamling								
Mängd material till återbruk (kg/person)	2,04	2,60	2,80	1,72	1,72	1,04	-	-
Mängd textil till återbruk (kg/person)	0,87	1,80	1,60	-	-	-	-	-
Andel materialåtervinning för avfall som tas emot på ÅVC och återbruk (%)	21	22	19	15	21	19	16	9
Andel matavfall till biologisk behandling av uppskattad uppkommen mängd (%)	39	41	43	35	43	41	32	32

Energianvändning inom organisationen, MWh (GRI 302-1)

Bränsleanvändning icke förnybara källor	2020	2021	2022
Bensin	96	111	162
Diesel	708	883	738
Bränsleanvändning förnybara källor			
Vätgas	3	-	3
HVO	-	1,4	3,1
Energianvändning per energislag			
Total elanvändning	17 863	20 051	19 047
Total värmeanvändning	5 140	6 372	6 624
Såld el¹			
Total såld el	249	42	184
Total energianvändning			
Energianvändning dricksvatten	8 296	9 264	8 569
Energianvändning avloppsrening	14 416	16 822	16 392
Energianvändning avfall och återvinning	715	794	759
Energianvändning lokaler samt övrigt	383	542	857
Summa energianvändning	23 809	27 423	26 578

Energiintensitet (GRI 302-3)

Producerat dricksvatten och renat avloppsvatten (m³)	2020	2021	2022
Total mängd producerat dricksvatten	10 094 800	10 480 702	10 170 585
Total mängd renat avloppsvatten	15 342 622	17 027 772	13 435 885
Energiintensitet² (kWh/m³)			
Energianvändning per renad m³ dricksvatten (vatten, ledningsnät vatten samt hälften av fordonsbränsle)	0,82	0,88	0,84
Energianvändning per renad m³ avloppsvatten (vatten, ledningsnät avlopp samt hälften av fordonsbränsle)	0,94	0,99	1,22

1) Ingen annan försäljning av energi har förekommit.

2) Energiintensiteten är beräknad utifrån användning inom organisationen enligt GRI 302-1.

Direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser, ton CO₂e (GRI 305-1, 305-2, 305-3)

Vakins klimatbokslut bygger på konsekvensperspektivet inom livscykelanalysmetodiken. De metoder som använts är bland annat Svenskt Vattens och konsultföretaget Profus modeller för utsläpp från avloppsrening respektive el. Redovisningen avviker från GHG-protokollet när det gäller scope 2 och elkonsumtion. Inom ramen för GHG-protokollet ska detta redovisas både med "lokal metod" och "marknadsbaserad metod". Redovisningen här

utgår enbart från "marknadsbaserad metod" och marginalet enligt nordeuropeiska elmarknaden.

Växthusgaser som inkluderas är koldioxid, metan och lustgas. Inga andra växthusgaser är aktuella från verksamheten. Koldioxid-ekvivalenter eller CO₂e är ett sammanvägt mått på utsläpp av växthusgaser som tar hänsyn till att olika växthusgaser bidrar olika mycket till växthuseffekten och global uppvärmning.

	2020	2021	2022
Scope 1: Direkta utsläpp	1 237	1 931	1 419
- Avloppsrening	962	1 578	1 090
- Egna fordon	209	260	235
- Läckage köldmedier	66	94	94
Scope 2: Indirekta utsläpp (energi)	9 745	11 620	2 575
- Elkonsumtion	9 514	11 333	2 277
- Värmekonsumtion	231	287	298
Scope 3: Indirekta utsläpp (övrigt)	5 322	8 866	6 790
- Rör och ledningar	1 068	4 058	811
- Kemikalier	1 316	1 271	1 248
- Inköpta transporter	781	687	956
- Uppströms utsläpp drivmedel (egna fordon)	32	39	36
- Inköp soptunnor och påsar	475	203	248
- Produktion av biogas	698	736	694
- Utsläpp av slam och renat avloppsvatten	927	1 856	2 753
- Tjänsteresor	25	16	45
Summa tillförda utsläpp	16 304	22 417	10 785

Undvikna utsläpp av växthusgaser, ton CO₂e

	2020	2021	2022
Summa undvikna utsläpp	-9 480	-11 763	-9 330

Nyckeltal social hållbarhet

Organisatoriskt är Vakins indelad i avdelningarna Vatten och Avfall, Avfall Återvinning samt stab/stöдавdelningarna Hållbarhet, HR, Ekonomi samt Kund och kommunikation.

Avser antal anställda per den 31 dec 2022

Personalstyrka per år och avdelning*	2020	2021	2022
Vatten och avlopp	94	105	104
Avfall Återvinning	27	27	29
Övrigt (stab/stöd)	30	42	44
Totalt	151	174	177

*Tillsvidareanställda heltidspersoner.

BILAGA

	Umeå		Vindeln		Nordmaling		Summa
Personalstyrka per kön, kommun och anställningsform*	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	
Tillsvidareanställda	55	108	1	5	0	8	177
- Varav heltidsanställda	49	106	1	5	0	8	169
- Varav deltidsanställda	6	2	0	0	0	0	8
Tidsbegränsat anställda (visstidsanställda)	5	4	0	0	0	0	9

*Tidmanställda ej aktuellt.

Andel av anställda som omfattas av kollektivavtal 2020 (GRI 2-30)	100 %
---	-------

Nyanställda och personalomsättning (GRI 401-1)

Antal tillsvidareanställda som börjat eller slutat*	< 30 år	30-50 år	> 50 år
Nyanställda	4	7	1
- Varav kvinnor	2	1	0
- Varav män	2	6	1
Avgångar	3	5	9
- Varav kvinnor	1	1	2
- Varav män	2	4	7

Antal tillsvidareanställda som börjat eller slutat*	2020	2021	2022
Börjat (%)	13,6	15,2	6,8
Slutat (%)	7,4	6,2	9,6

*Inkluderar övergång av personal från Nordmalings kommun till Vakin.

	2020				2021				2022			
	Kvinnor		Män		Kvinnor		Män		Kvinnor		Män	
Jämförda löner (medel-lön för anställda), kr	37 807		37 547		37 282		36 435		37 889		38 620	
Sökande till tjänster	131 st	33 %	273 st	67 %	325 st	47 %	369 st	53 %	144 st	37 %	241 st	63 %
Mycket kvalificerade	112 st	35 %	207 st	65 %	214 st	48 %	231 st	52 %	84 st	38 %	138 st	62 %
Kallade till intervju	31 st	37 %	53 st	63 %	55 st	48 %	59 st	52 %	33 st	39 %	52 st	61 %

Sjukfrånvaro och friskvård

	Mål	2020	2021	2022
Sjukfrånvaro (kort) ¹⁾	< 1,5 %	1,87 %	1,69 %	2,63 %
Sjukfrånvaro (lång) ¹⁾	< 1,5 %	1,79 %	1,57 %	1,47 %
Frisknärvaro ²⁾	> 60 %	70,5 %	80 %	56,2 %
Nyttjande av friskvårdsbidrag	> 80 %	62 %	72 %	72 %
Rehabiliteringskostnader ³⁾	≤ 10 %	17 %	19 %	0 %
Kompetensutveckling ⁴⁾ dagar per anställd	10	4	4	6,9
Tidsåtgång vid rekrytering ⁵⁾ dagar	25	18	19	21

¹⁾ Andel sjukfrånvaro i förhållande till totalt arbetat tid. Kort sjukfrånvaro max 14 dagar, lång sjukfrånvaro mer än 14 dagar.

²⁾ Andel medarbetare med högst 5 dagars sjukfrånvaro på ett år.

³⁾ Andel av totala kostnader för företagshälsövård.

⁴⁾ Utbildningar, konferenser, studiebesök.

⁵⁾ Från sista ansökningsdag till påskrivet anställningskontrakt.

Arbetsrelaterade skador (GRI 403-2)

Inrapporterat i system	2020	2021	2022
Antal rapporterade riskobservationer	44	56	40
Antal rapporterade tillbud (st)	26	28	21
Antal rapporterade olycksfall (st)	18	25	14
Summa	88	109	75

Under 2022 har en grov riskkartläggning genomförts av hela organisationen, vilket ger oss en tydlig inriktning att jobba med fördjupade riskbedömningar under 2023. I samband med detta har även den övergripande planen för vårt systematiska arbetsmiljöarbete uppdaterats. Vi har även påbörjat utvecklingsinsatser för att förbättra riskbedömning av entreprenadprojekt.

Under året har även stort fokus lagts på att beskriva våra olika arbetsmiljöprocesser, vilket underlättar planeringen av säkra arbeten. I början av 2022 har uppgiftsfördelningen av arbetsmiljöarbetet reviderats och implementerats.

Skyddsrondering pågår enligt fastställd rutin med digitala checklistor och rapportering i avvikelssystemet IA. Till detta system finns även en mobilapp. Chefer utreder händelser i IA-systemet i samverkan med berörda medarbetare, samt upprättar adekvata åtgärder.

Medarbetarna har informerats om att alla har rätt att avbryta farliga arbetsuppgifter i väntan på vidare instruktioner för hur arbetet ska kunna bedrivas på ett säkert sätt. På Vakin finns även en skyddsombudsorganisation som också kan avbryta farliga arbetssituationer.

Medarbetare utbildas i grundläggande arbetsmiljödelar och IA-rapportering.

Externa initiativ som organisationen stödjer (GRI 2-28)

Vakin deltar i många nätverk samt utvecklings- och samarbetsprojekt för frågor som rör vår bransch. Några exempel är medlemskap i Avfall Sverige, Svenskt Vatten, Nätverk för hållbart byggande och förvaltning, RE:Source, Dag & Nät, SSTT (Scandinavian Society for Trenchless Technology), SEIIA (Swedish Industrial Interoperability Association). Vi stödjer också Wateraid och ISWA (International Solid Waste Association).

Nyckeltal ekonomisk hållbarhet

Ekonomisk stabilitet och utveckling av betydande infrastrukturinvesteringar (GRI 203-1)

Vakin (559028-8899), Umeva (556492-0287), Vinva (559026-4718), Nordva (559271-6939)

	2020			2021				2022			
	Vakin	Umeva	Vinva	Vakin	Umeva	Vinva	Nordva	Vakin	Umeva	Vinva	Nordva
Nettoomsättning (Mkr)	156,5	384,1	20,3	175,6	400,4	19,9	21,9	181,6	420,8	22,3	23,6
Rörelseresultat (Mkr)	-0,1	14,5	0,1	0,3	21,9	1,3	-1,7	0,3	17,5	1,0	-0,8
Resultat efter finansiella poster (Mkr)	-0,2	-7,6	-0,4	0,1	-4,8	0,9	-1,8	0,1	-8,0	0,7	-1,0
Balansomslutning (Mkr)	31,3	1 624,9	61,6	46,6	1 823,3	65,9	39,5	34,5	1 895,2	65,5	53,4
Anläggningstillgångar (Mkr)	14,7	1 589,1	47,4	17,7	1 714,8	49,2	14,5	13,0	1 789,8	53,6	35,8
Soliditet (%)	13	4	3	9	4	4	5	12	3	4	7
Utfall av investeringar (Mkr)	7,8	171,6	13,3	6,3	168,6	3,9	14,6	-1,0	154,2	6,6	21,9

	2020		2021			2022		
	Umeva/Vakin	Vinva	Umeva/Vakin	Vinva	Nordva	Umeva/Vakin	Vinva	Nordva
Nettoomsättning per år och avdelning								
Nettoomsättning VA (Mkr)	287,6	13,1	303,7	13,6	14,1	317,4	14,2	14,4
Nettoomsättning Avfall (Mkr)	105,5	7,4	113,3	6,6	8,1	122,1	8,5	9,8

Antal fall av misstänkt korruption	0 st
------------------------------------	------

GRI-index

Hållbarhetsrapporten är inspirerad av Global Reporting Initiative, standards GRI 1 och GRI 2, 2021. I tabellerna nedan framgår vilken information och var i rapporten respektive information finns. Data för rapporteringen gäller vid utgången av 2022 om inte annat anges.

Rapporteringen avser perioden 1 januari 2022–31 december 2022, vilket är samma period som den finansiella årsredovisningen för Umevakoncernen. Umevas styrelse har godkänt hållbarhetsrapporten som publiceras våren 2023 på vakin.se.

Hållbarhetsredovisningen har inte genomgått någon tredjepartsgranskning.

Sedan förra hållbarhetsredovisningen har Vakin tagit över ansvaret för insamling och återvinning av returpapper från 1 januari 2022.

Upplysning	Sid	Kommentar
GRI 1: Grundläggande krav och principer		
Uttalande	-	Umeva-koncernen har rapporterat information med hänvisning till GRI Standards för perioden 1 januari 2021–31 december 2022
Standard	-	GRI 1: Foundation 2022

Upplysning	Sid
GRI 2: Generella upplysningar	
2-1 Om organisationen	2, 8, 9, 54
2-2 Enheter som ingår i rapporteringen	2, 8, 9
2-3 Redovisningsperiod, frekvens, kontaktperson	2, 53
2-4 Förändringar av information	53
2-5 Extern granskning	53
2-6 Aktiviteter, värdekedja och affärsrelationer	4, 5, 8, 9, 12, 13
2-7 Anställda	5, 50, 51
2-9 Styrningsstruktur och sammanställning	8, 9, 14–16
2-14 Styrelsens roll vid hållbarhetsrapportering	53
2-22 Uttalande från vd	6, 7
2-23 Policy åtaganden	14–16
2-24 Policy förankring	14–16
2-25 Process för att ta hand om avvikelser	15
2-26 Råd och stöd	15, 52
2-27 Efterlevnad av lagar och andra krav	16
2-28 Medlemskap i organisationer	52
2-29 Förhållande till intressenter	17, 20–47
2-30 Kollektivavtal	51

Upplysning		Sid
GRI 3: Väsentliga frågor		
3-1	Process för väsentliga frågor	17–19
3-2	Lista över väsentliga frågor	18, 19, 54
3-3	Hantering av väsentliga frågor	14–16, 18–47
GRI 201: Ekonomiskt resultat		
203-1	Infrastrukturinvesteringar	52
GRI 301: Material		
301-1	Insamlat material per vikt eller volym	48
GRI 302: Energi		
302-1	Energianvändning inom organisationen	49
302-3	Energiintensitet	49
GRI 305: Utsläpp		
305-1	Direkta utsläpp av växthusgaser (scope 1)	32, 33, 50
305-2	Indirekta utsläpp av växthusgaser (scope 2)	32, 33, 50
305-3	Övriga indirekta utsläpp av växthusgaser (scope 3)	32, 33, 50
305-5	Minskning av växthusgaser	32, 33, 50
GRI 401: Anställning		
401-1	Nyanställda och personalomsättning	51
GRI 403: Hälsa och säkerhet		
403-2	Arbetsrelaterade skador, sjukdom och olyckor	52

Vakin
Box 4038
904 02 Umeå

BESÖKSADRESS HUVUDKONTOR
Övägen 37, Umeå

KONTAKT
kundservice@vakín.se
090-16 19 00
vakín.se



Tillsammans bygger vi det hållbara samhället.